

רשומות

קובץ התקנות

3 במרס 1998

5884

ה' באדר התשנ"ח

עמוד

438..... תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998

472..... תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998

תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 46 ו-112 לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981¹ (להלן – החוק), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת לפי סעיף 48(א) לחוק-יסוד: הממשלה,² וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977³, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בתקנות אלה –

- "אובדן כושר עבודה" – איבוד היכולת לעבוד כתוצאה ממחלה או מתאונה;
- "אופציה" – התחייבות המקנה לרוכש אותה זכות לקנות או למכור את נכס הבסיס במחיר המימוש, או לקבל את ההפרש בין שווי נכס הבסיס לבין מחיר המימוש, הכל במועדים ובתנאים הנקובים באופציה;
- "ביטוח אחריות" – ביטוח אחריות צד שלישי, ביטוח אחריות מעבידים, ביטוח מפני אחריות למוצרים פגומים וביטוח מפני אחריות מקצועית;
- "ביטוח אחריות צד שלישי" ו"ביטוח מפני אחריות למוצרים פגומים" – כהגדרתם בתקנות לחישוב עתודות בביטוח כללי;
- "ביטוח חיים" – כמשמעותו בסעיף וא פסקאות (1) עד (4) בהודעת ענפי ביטוח וכן ביטוח סיעודי וביטוח מפני אובדן כושר עבודה אף שאינם חלק מפוליסת ביטוח חיים;
- "ביטוח חיים משתתף ברווחים" – ביטוח חיים שבו זכויות המוטב והמבוטח תלויות בתשואה של השקעות מסוימות שהמבטח עושה באופן מיוחד לענין תכנית שאושרה כביטוח כזה בידי המפקח, או ברווחים אחרים הקשורים לאותה תכנית;
- "ביטוח חיים קבוצתי" – כהגדרתו בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (ביטוח חיים קבוצתי), התשנ"ג-1993⁴;
- "ביטוח כללי" – כל ענפי הביטוח כמשמעותם בהודעת ענפי ביטוח, למעט ביטוח חיים;
- "ביטוח מנהלים" – ביטוח חיים אשר בו האדם שחייבו מבוטחים הוא העובד ואשר אליו מפרישים העובד והמעביד פרמיה למטרות פיצויים או תגמולים או קצבה באופן מלא או חלקי;
- "בעל ענין" – כמשמעותו בפסקה (ו) להגדרה "בעל ענין" בתאגיד, שבסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁵ (להלן – חוק ניירות ערך);
- "דמי ביטוח" – פרמיה, דמי רישום, דמי פוליסות, דמי גביה ותקבולים אחרים ממבוטחים המיתוספים לפרמיה, לרבות תקבולים כאמור שנתקבלו מחברה מנהלת בביטוח משותף אצל חברה משתתפת;
- "דו"ח או דו"ח כספי" – דו"ח כספי שנתי הנערך לתקופה המסתיימת ב-31 בדצמבר של אותה שנה והכולל דו"חות כאמור בתקנה 6;
- "הודעת ענפי ביטוח" – הודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח), התשמ"ה-1985⁶;

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשנ"ז, עמ' 32.

² ס"ח התשנ"ב, עמ' 214; התשנ"ז, עמ' 113.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; ס"ח התשמ"ו, עמ' 219.

⁴ ק"ת התשנ"ג, עמ' 992; התשנ"ד, עמ' 819.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשנ"ז, עמ' 124.

⁶ ק"ת התשמ"ה, עמ' 1416; התש"ן, עמ' 381.

"הפרשות לתביעות בעתיד" – עתודות ביטוח, תביעות תלויות ועתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל, הכלל בביטוח כללי;

"חברה" – לרבות שותפות או מיזם משותף;

"חברה-בת" – חברה אשר חברה אחרת מחזיקה ב-50 אחוזים או יותר מן הערך הנקוב של הון המניות המוצא שלה או מכוח ההצבעה שלה או רשאית למנות מחצית או יותר מהדירקטורים שלה או את המנהל הכללי שלה;

"חברה מאוחדת" – חברה שדו"חותיה מאוחדים עם דו"חות המבטח, למעט חברה מאוחדת באיחוד יחסי;

"חברה מאוחדת באיחוד יחסי" – חברה שדו"חותיה מאוחדים עם דו"חות המבטח בדרך של איחוד יחסי;

"חברה כלולה" – חברה, למעט חברה מאוחדת וחברה מאוחדת באיחוד יחסי, שהשקעת המבטח בה כלולה בדו"חות המבטח על בסיס שווי מאזוני;

"חברה מוחזקת" – חברה מאוחדת, חברה מאוחדת באיחוד יחסי, או חברה כלולה;

"חברה מנהלת" ו"חברה משתתפת" – כהגדרתן בתקנות ההון העצמי;

"חווה עתידי" – התחייבות למסור או לקבל בעתיד הפרשי שער מטבע חוץ, הפרשי מדר, הפרשי ריבית, נכס או מחיר נכס, הכל בכמות, במועד ובתנאים הנקובים בהתחייבות;

"חתם" – מי שמוסמך לעסוק בשם מבטח בעניני חיתום בביטוח, למעט עובד של המבטח;

"כללי החשבונאות" – עקרונות חשבונאיים וכללי דיווח כספי שקבעה לשכת רואי חשבון בישראל או המוסד לתקינה חשבונאית בישראל וכן עקרונות חשבונאיים וכללי דיווח כספי שהמפקח הורה לאמץ;

"מדר" – מדר המחירים לצרכן או כל מדר אחר שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה או הבורסה לניירות ערך או כל מדר אחר שנקבע בפוליסת ביטוח, הכל לפי הענין;

"מדר המחירים לצרכן" – מדר המחירים לצרכן או מדר אחר אשר יחליף אותו, שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"מדר המחירים לצרכן של חודש פלוני" – מדר המחירים לצרכן של אותו חודש המתפרסם בחודש שלאחריו;

"מדר המחירים לצרכן הידוע בחודש פלוני" – מדר המחירים לצרכן הידוע בתום אותו חודש;

"מורשה לחתמי לידס" – מורשה של בעל פטור לפי סעיף 86(א) לחוק;

"מחיר מימוש" – המחיר שבו תמומש התחייבות באופציה;

"מספר השוואה" – הסכום המקביל לתקופה או לתקופות דיווח קודמות;

"ניירות ערך" – כהגדרתם בחוק ניירות ערך, לרבות ניירות ערך המונפקים על-ידי הממשלה או לפי חוק מיוחד, חוזה עתידי או אופציה;

"נייר ערך סחיר" – כל נייר ערך הרשום למסחר בבורסה לניירות ערך בישראל או בבורסה לניירות ערך בחוץ לארץ;

"נכס בסיס" – הנכס נושא ההתחייבות באופציה;

"נכסים כספיים" – מזומנים או נכסים שתמורתם מיועדת להתקבל בסכום קבוע או בסכום הניתן לקביעה על-פי הסכם בכתב או בעל-פה או בתוקף הנוהג המקובל, לרבות פריטים סחירים הנזקפים בדו"ח כספי לפי ערכם השוטף בתאריך הדו"ח;

"נכסים לא כספיים" – נכסים שאינם נכסים כספיים;

"עסקים ישירים" ו"עסקים נכנסים" – כהגדרתם בתקנות לחישוב עתודות בביטוח כללי;
"עסקה חריגה" – עסקה בשקלים חדשים שאינה צמודה למדד או למטבע ששיעור האינפלציה במשק בתקופת האשראי שניתנה לה עולה על 8 אחוזים;
"עתודת ביטוח חיים" – עתודה אקטוארית המחושבת לפי כללים מקובלים בענין זה בישראל;

"עתודות ביטוח כללי" – עתודות שחושבו לפי תקנות לחישוב עתודות בביטוח כללי;
"צבירה" – עודף מצטבר של הכנסות על הוצאות כפי שחושב לפי תקנות לחישוב עתודות בביטוח כללי, בניכוי עתודה לסיכונים שטרם חלפו;
"צדדים קשורים" – כל אחד מאלה:

(1) צדדים שאחד מהם מחזיק, במישרין או בעקיפין, ב-10 אחוזים או יותר מהון המניות המונפק של הצד האחר או מכוח ההצבעה בו או מהסמכות למנות לו דירקטורים או רשאי למנות את המנהל הכללי או מכהן כדירקטור או כמנהל כללי;

(2) כל תאגיד שצד, כאמור בפסקה (1), מחזיק בו 25 אחוזים או יותר מהון המניות המונפק שלו מכוח ההצבעה בו או מהסמכות למנות לו דירקטורים;
(3) בני זוג וילדים מתחת לגיל 18 של כל אחד מהצדדים האמורים בפסקאות (1) ו-(2);

"שיעור עליית מדד בתקופה פלונית" – ההפרש שבין המדד של חודש שבו מסתיימת תקופה לבין מדד של חודש שבו מתחילה תקופה, מחולק במדד של החודש שבו מתחילה התקופה;

"שער יציג" – השער היציג של מטבע חוץ שפרסם בנק ישראל נכון לתאריך פלוני; לא נקבע שער יציג ביום האמור – השער היציג שנקבע כאמור לאחרונה לפני אותו יום;
"תאריך אישור דו"ח כספי" – התאריך שבו אישר הדירקטוריון של המבטח או ועדה שלו שהוסמכה לכך את הדו"ח הכספי;

"תאריך דו"ח כספי" או "תאריך דו"ח" – היום האחרון של התקופה שאליה מתייחס דו"ח כספי;

"תביעות תלויות" – תביעות תלויות ידועות, בתוספת הסכום הגדול מבין אלה:

(1) תביעות שעליהן טרם דווח בתוספת התפתחות צפויה בתביעות שלגביהן נתקבל דיווח חלקי;

(2) צבירה;

"תווכן ביטוח" – תושב חוץ העוסק בתיווך בעניני ביטוח בין מבטח או מבטח מחוץ לארץ לבין מבטח ישראלי;

"תקנות דרכי השקעה" – תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון, הקרנות וההתחייבויות של מבטח), התשמ"ז-1986⁷;

"תקנות ההון העצמי" – תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשמ"ח-1998⁸;

⁷ ק"ת התשמ"ז, עמ' 246; התשנ"ה, עמ' 860.

⁸ ק"ת התשנ"ח, עמ' 472.

"תקנות הפרדת חשבונות בביטוח חיים" – תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי הפרדת חשבונות ונכסים של מבטח ביטוח חיים), התשמ"ד-1984⁹;

"תקנות לחישוב עתודות בביטוח כללי" – תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984¹⁰.

פרק ב': עקרונות לעריכת דו"ח כספי

2. דו"ח כספי ייערך תוך התאמה מלאה להשפעת השינויים בכוח הקניה הכללי של המטבע הישראלי לפי כללי החשבונאות, ובכפוף לתקנות אלה (להלן – דו"ח מתואם); דו"ח כאמור ישקף בצורה נאותה את מצב עסקי המבטח לתאריך הדו"ח הכספי, את תוצאות פעולותיו, את השינויים בהון העצמי ואת תזרים המזומנים בתקופה שנשתיימה באותו תאריך; כללי החשבונאות יחייבו לענין זה, כל עוד אינם סותרים תקנות אלה.
3. בנוסף לפרטים הנדרשים בתקנות אלה יפורטו כל פרט, מידע או הבהרה אשר בהעדרם לא ישקף דו"ח כספי באופן נאות את האמור בתקנה 2.
4. ליד חתימותיהם על החותמים על דו"ח כספי יצוינו גם שמותיהם ותפקידיהם במבטח ויצוין תאריך אישור הדו"ח.
5. (א) נכסים לא כספיים, יתואמו לפי שיעור עליית המדד בתקופה שמביצוע עסקה, ובעסקה חריגה – ממועד התשלום בפועל, עד לתאריך דו"ח כספי, בכפוף לאמור בתקנה 28.
- (ב) בביאורים לדו"ח הכספי (להלן – הביאורים) –
- (1) יצוין כי הערכים בדו"ח המתואם אינם מייצגים את שווי השוק של נכסים לא כספיים לתאריך הדו"ח הכספי, אלא רק את עלותם בעת הרכישה המתואמת לשיעור עליית המדד מתאריך הרכישה או ההקמה או ההערכה מחדש עד לתאריך הדו"ח הכספי;
- (2) אם נערכה הערכה מחדש של נכסים לא כספיים בידי שמאי מוסמך בשנת הדו"ח הכספי, כאמור בתקנה 28, יצוין כי שוויים של נכסים לא כספיים אלו מוצג לפי הערכה מחדש כאמור.
6. (א) דו"ח כספי ייערך בידי מבטח ויכלול –
- (1) מאזן;
- (2) דו"ח רווח והפסד;
- (3) דו"ח עסקי ביטוח חיים;
- (4) דו"ח עסקי ביטוח כללי;
- (5) דו"ח על השינויים בהון העצמי;
- (6) דו"ח על תזרים המזומנים בתקופת הדו"ח הכספי;
- (7) פירוט נכסים והתחייבויות כמפורט בתוספת הראשונה.
- (ב) לדו"ח כספי יצורף דו"ח דירקטוריון על מצב עניני המבטח.

⁹ ק"ת התשמ"ד, עמ' 1930; התשמ"ט, עמ' 1107.

¹⁰ ק"ת התשמ"ה, עמ' 406; התשנ"ד, עמ' 318.

(ג) סעיפי הדו"חות יסווגו ויוצגו לפי סדרם בתקנות אלה, זולת אם עסקי המבטח מצריכים סיווג והצגה אחרים, ובלבד שהדבר צוין בדו"ח הכספי.

(ד) דו"ח כספי של מבטח, יכלול ביאורים בנושאים אלה:

(1) עיקרי המדיניות החשבונאית, לרבות אופן הצגת הדו"ח; הסתמך מבטח על מומחה שהוא אקטואר או שמאי, לצורך עריכת הדו"ח תצוין עובדה זו במסגרת הביאורים על המדיניות החשבונאית; לענין זה "מומחה" – מי שיש בידו רשיון של רשות מוסמכת לפעול בתחום הנדרש או מי שחבר באגודה מקצועית של אותו תחום בישראל;

(2) בסיס הערכת נכסים והתחייבויות;

(3) בסיס עריכת דו"חות עסקי ביטוח;

(4) פרטים המתחייבים מתקנות ההון העצמי ומתקנות דרכי השקעה, לרבות חריגות מתקנות אלה, אם היו חריגות כאמור.

(ה) מבטח ישראלי יכלול בביאורים, בנוסף לאמור בתקנת משנה (ד), גם מידע כלהלן:

(1) בערכים נומינליים –

(א) תמצית המאזן;

(ב) דו"ח רווח והפסד;

(ג) דו"חות עסקי ביטוח;

(ד) תנועת ההון והעודפים, כמתחייב מסימן א' לפרק ט' לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983¹¹;

(2) פרטים, הבהרות ועינינים אחרים המתחייבים מכללי החשבונאות שיש להם חשיבות לצורך הבהרת פרטים בדו"ח הכספי;

(ו) הוראות תקנת משנה (ה1) לא יחולו על דו"חות מאוחרים.

(ז) פרט הניתן לכימות כספי לרבות באומדן סביר, יכלול את הסכום המתאים.

(ח) מבטח חוץ יערוך את הדו"ח הכספי שלו כאמור בתקנה זו לגבי עסקיו בישראל ויכלול בביאורים דו"חות על נכסים והתחייבויות ודו"חות עסקי ביטוח בערכים נומינליים, למעט האמור בתקנת משנה (ב).

7. (א) דו"ח כספי של מבטח ישראלי יכלול, בנוסף על האמור בתקנה 6, דו"ח מאוחד של המבטח עם החברות שיש לאחדן לפי כללי החשבונאות, לרבות כאשר המבטח בבעלות מלאה של תאגיד אחר, זולת אם קיבל פטור לפי סעיף 42(ג) לחוק.

(ב) דו"ח מאוחד יערוך לפי תקנות אלה, בשינויים המחויבים.

8. (א) לצד כל סכום במאזן ובפירוט הנכסים וההתחייבויות יוצג מספר השוואה של שנת הדיווח הקודמת.

(ב) לצד כל סכום בדו"ח רווח והפסד, בדו"ח עסקי ביטוח חיים, בדו"ח עסקי ביטוח כללי, בדו"ח על השינויים בהון העצמי ובדו"ח על תזרים המזומנים – יוצגו מספרי השוואה לכל אחת משתי שנות הדיווח הקודמות.

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761; סי"ח התשנ"ה, עמ' 204.

דו"ח מאוחד

דו"חות
השוואתיים

(ג) מספרי השוואה כאמור בתקנות משנה (א) ו-(ב) יוצגו גם בביאורים המתייחסים לדו"חות אלה, זולת אם נאמר מפורשות אחרת.

(ד) תיאום כל מספר השוואה ייעשה בהתאם לשיעור עליית המדר לתקופה שמתאריך הדו"ח הכספי שאליו הוא מתייחס עד לתאריך הדו"ח הכספי.

(ה) חל באחת משנות הדיווח הכלולות בדו"ח כספי, שינוי בכללי החשבונאות או באופן יישומם בהשוואה לשנת דיווח קודמת, למעט שינוי כאמור שיש לשקף בדרך של הצגה מחדש – יוסבר השינוי, יפורטו הנימוקים לו ותצוין השפעתו בסכומים על הרווח לפני ניכוי מסים על ההכנסה, על הרווח הנקי, על הרווח למניה ועל סעיפים אחרים בדו"חות שבתקנה 6(א) אשר השפעת השינוי לגביהם היא מהותית, לכל אחת משנות הדיווח שנתוניהן נכללים בדו"ח הכספי.

(ו) שונה מספר השוואה בדו"ח כספי בדרך של הצגה מחדש –

(1) תוסבר מהות ההצגה מחדש, יפורטו הנימוקים לה ותצוין בסכומים השפעתה על כל אחד מהסעיפים שהוצגו מחדש בדו"חות שבתקנה 6(א), על הרווח הנקי ועל הרווח למניה לכל אחת משנות הדיווח הקודמות שנתוניהן נכללים בדו"חות;

(2) יפורטו יתרת הרווח או יתרת ההפסד לתחילת שנת הדיווח המוקדמת ביותר שנתוניה נכללים בדו"ח, וכן סך כל ההשפעה על הרווחים וההפסדים בשנים שלפני שנת הדיווח המוקדמת ביותר שנתוניה נכללים בדו"ח.

(ז) שונה בשנת הדיווח אומדן חשבונאי ולשינוי יש השפעה מהותית על הדו"ח הכספי או על דו"ח כספי בשנת דיווח או בשנות דיווח בעתיד – תוסבר מהות השינוי, יפורטו הנימוקים לו ותצוין בסכומים השפעתו על סעיפי המאזן ודו"ח רווח והפסד לרבות הרווח למניה.

(ח) בדו"ח הכספי יסומן כל סכום שהוצג או סווג מחדש.

9. הפרטים הנדרשים בתקנות אלה יובאו בנפרד בדו"ח הכספי, זולת אם בנסיבות הענין אינם מהותיים; אין חובה לציין העדר קיומו של פרט פלוני, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנות אלה.

10. (א) נכסים והתחייבויות המוחזקים כנגד עסקי ביטוח חיים עם הצמדה חצי שנתית – יוצגו לפי מדרד המחירים לצרכן הידוע בחודש שבו חל תאריך הדו"ח הכספי.
(ב) בביאורים יצוינו המדר או השער היציג של מטבע חוץ שלפיו חושבו הנכסים וההתחייבויות, והשינויים שחלו בהם לעומת הדו"ח הכספי הקודם.

11. אין ליצור קרנות סמויות, לרבות בדרך של הפחתה מואצת או חד-פעמית של רכוש קבוע או אחר, אלא אם כן התיר זאת המפקח ובהתאם להוראותיו; נוצרו קרנות סמויות כאמור, יצוין הדבר בביאורים ותפורט השפעתן על הרווח הנקי.

12. מבטח העוסק בביטוח חיים יפרט בביאור לגבי ביטוח חיים משתתף ברווחים את שיעור התשואה על הנכסים שהושג בתקופת הדו"ח לפני תשלום דמי ניהול ולאחריו באופן שיוורה המפקח, ואת מספר ההשוואה; בנוסף יפרט את התשואה הממוצעת למשך חמש השנים האחרונות המסתיימות בתאריך הדו"ח.

13. (א) הכנסות והוצאות הנובעות מעסקי ביטוח יירשמו בדו"ח עסקי ביטוח בסכומן המלא, זולת אם נקבע אחרת בתקנות אלה.

(1) דמי ביטוח כנגד הוצאות, לרבות הוצאות הקשורות ברכישת עסקים או בעריכת פוליסות ובניהול עסקים, וכן על פי הסכם עם סוכן הביטוח כי חלק מהתקבולים האמורים יועברו אליו ישירות או בעקיפין;

(2) דמי עמילות וניהול או הכנסות אחרות ממבטחי משנה, כנגד דמי עמילות וניהול לסוכן הביטוח או הוצאות אחרות;

(3) דמי ביטוח למבטח משנה כנגד עמלה ממנו;

(4) ריבית על התחייבויות לזמן ארוך כנגד הכנסות מהשקעות.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב) הכנסות מדמי ביטוח יירשמו לאחר ניכוי החזר דמי ביטוח, והוצאות לישוב תביעות יירשמו לאחר ניכוי החזר תביעות (שיבוב).

14. חברה מנהלת תרשום בדו"ח עסקי ביטוח רק את חלקה בהכנסות ובהוצאות מבלי לכלול בהוצאות עמלה ששולמה לסוכנים בשם חברה משתתפת או על חשבונה; חברה משתתפת תרשום בדו"ח עסקי ביטוח את חלקה בהכנסות ובהוצאות לרבות עמלה ששולמה לסוכנים; חברה מנהלת וחברה משתתפת ירשמו במאזן בסעיף "פרמיה לגביה ויתרות סוכנים" רק את חלקן בסכום הפרמיה לגביה ויתרות סוכנים.

עסקי ביטוח
משותף

15. (א) מבטח יקבע שיטה לחלוקת הוצאות הנהלה והוצאות כלליות בין הדו"חות התוצאתיים וינהג לפיה בעקביות; בביאורים תצוין שיטת חלוקת הוצאות ההנהלה וההוצאות הכלליות; אירע שינוי בשיטת חלוקת הוצאות כאמור, יוצג השינוי בהשוואה לשיטה הקודמת.

חלוקת הוצאות
הכנסות בין
דו"חות תוצאתיים

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), הוצאות שניתן לשייכן לדו"ח תוצאתי מתאים יירשמו באותו דו"ח.

(ג) הכנסות מהשקעות ייוקפו לדו"חות התוצאתיים בהתאמה להשקעות המוחזקות כנגד ההתחייבויות וכנגד הון ועודפים שהיו במשך תקופת הדו"ח.

16. הכנסות מניהול קרנות ביטוח ומאגרי ביטוח והכנסות מתיווך בעניני ביטוח ייוקפו לדו"ח עסקי ביטוח, ואילו הכנסות מייצוג וניהול חברת ביטוח חוץ ייוקפו ישירות לדו"ח רווח והפסד.

דמי ניהול

פרק ג': דו"ח כספי לתקופות ביניים

17. (א) בתקנה זו, "דו"חות כספיים לתקופות ביניים" ו"רבעון" - כמשמעותם בסעיף 42(א1) לחוק.

דו"ח כספי
ביניים

(ב) מבטח יגיש דו"ח כספי לתקופת ביניים שיערך לפי הכללים שנקבעו לגבי הדו"ח הכספי ויכלול את כל הענינים המפורטים להלן, בשינויים המחויבים, לפי הענין:

(1) מאזן;

(2) דו"ח רווח והפסד;

(3) דו"ח עסקי ביטוח חיים;

(4) דו"ח עסקי ביטוח כללי;

(5) דו"ח על השינויים בהון העצמי;

(6) דו"ח על תזרים המזומנים;

(7) פירוט נכסים והתחייבויות כמפורט בתוספת הראשונה.

(ג) דו"ח רווח והפסד, דו"ח עסקי ביטוח חיים, דו"ח עסקי ביטוח כללי, דו"ח על השינויים בהון העצמי ודו"ח על תזרים המזומנים יובאו;

(1) בדו"ח כספי לתקופת הרבעון הראשון – לרבעון הראשון;
(2) בדו"ח כספי לתקופת הרבעון השני – לרבעון השני ולתקופה של שישה חודשים המסתיימת בתאריך הדו"ח של הרבעון השני;

(3) בדו"ח כספי לתקופת הרבעון השלישי – לרבעון השלישי ולתקופה של תשעה חודשים המסתיימת בתאריך הדו"ח של הרבעון השלישי.

(ד) לדו"ח כספי לתקופת ביניים יצורף דו"ח דירקטוריון על מצב עניני המבטח.

(ה) לדו"ח כספי לתקופת ביניים יצורפו ביאורים תמציתיים על אופן עריכתו.

(ו) לצד כל סכום במאזן יוצג הסכום המקביל לו במאזן של הרבעון המקביל בשנת הדיווח הקודמת ושל שנת הדיווח הקודמת כולה; אין חובה לכלול מספרי השוואה לפירוט הנכסים וההתחייבויות כאמור בתקנת משנה (ב)(7).

(ז) בסעיפי הדו"חות האמורים בתקנת משנה (ג) יוצג לצד כל סכום הסכום המקביל לו בתקופות המקבילות בשנת הדיווח הקודמת ובשנת הדיווח הקודמת כולה.

(ח) בביאורים יינתן גילוי לעסקה עם צד קשור בתקופה שמתאריך הדו"ח הכספי השנתי הקודם עד לתאריך החתימה על הדו"ח הכספי לתקופת ביניים, למעט סכומים לא מהותיים של דמי ביטוח, עמלה, תביעות, ששולמו, יתרות תביעות תלויות וריבית, המשולמים לצדדים קשורים או המתקבלים מצדדים קשורים במהלך הרגיל של עסקי ביטוח.

(ט) בביאורים ייכלל הסבר בדבר –

(1) השפעת העונתיות על התוצאות המדווחות;

(2) כל שינוי במדיניות החשבונאית שיושמה בדו"ח כספי לתקופת ביניים לעומת זו שננקטה בדו"ח הכספי האחרון, תוך פירוט ההשפעה הכספית של השינוי;

(3) כל סיווג או הצגה מחדש בדו"ח כספי לתקופת ביניים לעומת הסיווג או ההצגה שננקטו בדו"ח הכספי האחרון, תוך פירוט ההשפעה הכספית של השינוי; אין חובה לכלול בדו"ח כספי לתקופת ביניים פירוט אשר בנסיבות הענין אינו מהותי.

(י) מבטח יגיש למפקח דו"ח כספי לתקופת ביניים מאושר בידי הדירקטוריון או ועדה שלו שהסמיק לכך, תוך 10 ימים מיום האישור כאמור, ולא יאוחר מתום חודשיים מכל רבעון.

פרק ד': פרטים שיש לכלול במאזן בדבר נכסי מבטח

18. (א) מאזן יכולול מידע בדבר נכסי מבטח לפי הקבוצות ותת-הקבוצות הבאות: סיווג נכסים

(1) השקעות –

(א) מזומנים ושווי מזומנים;

(ב) ניירות ערך, למעט ניירות ערך שהונפקו על ידי חברות מוחזקות;

(ג) הלוואות, למעט הלוואות לחברות מוחזקות;

(ד) פקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים;

(ה) השקעות בחברות מוחזקות;

(ו) זכויות במקרקעין להשכרה;

(2) רכוש קבוע;

(3) סכומים לקבל -

(א) חברות ביטוח;

(ב) פרמיות לגביה ויתרות סוכנים;

(ג) חייבים ויתרות חובה;

(ד) נכסים אחרים;

(4) הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר -

(א) הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי;

(ב) הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים;

(ג) רכוש אחר לרבות רכוש לא מוחשי.

(ב) לענין פסקה (3) בתקנת משנה (א), יראו חוב של חברה מוחזקת או של חברה שהיא בעלת ענין במבטח כצפוי להתממש תוך שנה, רק אם מצב ההון החוזר שלה נכון לתאריך המאזן מאפשר מימוש החוב.

19. (א) ניירות ערך יסווגו ויפורטו בביאורים לפי קבוצות אלה:

ניירות ערך

(1) השקעות בתעודות התחייבות שאינן ניתנות להמרה במניות;

(2) השקעות בתעודות התחייבות הניתנות להמרה במניות;

(3) השקעות במניות;

(4) השקעות ביחידות של קרנות להשקעות משותפות בנאמנות;

(5) השקעות בתעודות המקנות זכות לרכישת מניות (כתבי אופציה);

(6) השקעות בחוזים עתידיים;

(7) השקעות באופציות.

(ב) המידע שיפורט לפי תקנת משנה (א) יכלול גם תשלומים עבור ניירות ערך שלגביהם טרם הוצאו תעודות.

(ג) לגבי כל סוג של השקעה בניירות ערך כאמור בתקנת משנה (א), יפורטו, בנפרד ניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה בישראל, וניירות ערך הרשומים בבורסה או שוק מוסדר לניירות ערך מחוץ לישראל, בציון ערך השוק שלהם; הפרדה כאמור תבוצע גם לגבי ניירות ערך שאינם רשומים למסחר.

(ד) בביאור יינתן פירוט נפרד של החשיפה לנכס הבסיס על השקעות בניירות ערך כאמור בפסקאות משנה (6) ו-(7) בתקנת משנה (א).

(ה) השקעה במניות של מבטח בשיעור העולה על 5 אחוזים מהערך ההוני הנקוב או מזכויות ההצבעה בו, תצוין בנפרד.

(ו) השקעות בתעודות התחייבות שהונפקו בישראל יפורטו לפי הקבוצות שלהלן, ולגבי כל אחת מהן יצוין בסיס ההצמדה:

(1) תעודות התחייבות של ממשלת ישראל או בערבותה;

(2) תעודות התחייבות אחרות שהונפקו בישראל.

- (ז) סכומי ההשקעה באיגרות חוב שהונפקו מחוץ לישראל יפורטו תוך ציון בסיס הצמדתן.
- (ח) יצוין סכום ניירות הערך שאינם ניתנים להעברה וכן סכום ניירות הערך שהופקדו בבנק ישראל לפי החוק.
- (ט) ניירות ערך יוערכו כלהלן:
- (1) איגרות חוב סחירות – לפי שוויין בשוק לתאריך הדו"ח הכספי;
 - (2) איגרות חוב בלתי סחירות – סכום הקרן בצירוף הפרמיה שטרם הופחתה או בניכוי הנכיון שטרם הופחת, בצירוף ריבית שנצברה עד לתאריך הדו"ח הכספי, הכל בערכן המותאם לפי תנאי ההנפקה;
 - (3) ניירות ערך סחירים אחרים – לפי שוויים בשוק לתאריך הדו"ח הכספי;
 - (4) ניירות ערך בלתי סחירים – לפי העלות, ואולם אם לדעת המבטח קיימת ירידה בשווי שאינה בעלת אופי זמני, יוערכו לפי העלות, בניכוי הפרשה לידידת ערך;
 - (5) יחידות בקרנות להשקעות משותפות בנאמנות – לפי מחיר פדיון.

20. (א) הלוואות ופקדונות בבנקים או במוסדות כספיים שנתן מבטח יוצגו במאזן לפי ההוראות האלה:

- (1) הלוואות או פקדונות צמודי ערך יוצגו בסכום הכולל הפרשי הצמדה או הפרשי שער וריבית, שהצטברו עד תאריך הדו"ח;
 - (2) יתרת ריבית שנתקבלה מראש על הלוואה תופחת מיתרת ההלוואה;
 - (3) פקדונות שתקופת פרעונם בעת הפקדתם עולה על 3 חודשים, וכן פקדונות למתן הלוואות, יוצגו בסעיף "פקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים"; פקדונות לתקופות קצרות יותר יוצגו בסעיף "מזומנים ושווי מזומנים".
- (ב) בביאורים יינתן הפירוט הבא:

- (1) הלוואות יוצגו בהתאם לבטחונות שניתנו כנגדן, כמפורט להלן:
 - (א) הלוואות כנגד פוליסות ביטוח חיים;
 - (ב) הלוואות מובטחות במשכנתא;
 - (ג) הלוואות מובטחות בערבות בנקאית;
 - (ד) הלוואות מובטחות בשעבוד כלי רכב;
 - (ה) הלוואות מובטחות בבטחונות אחרים, לרבות פירוט סוגי הבטחונות;
 - (ו) הלוואות לא מובטחות;
- (2) הלוואות ופקדונות לפי בסיסי הצמדה תוך פירוט משך החיים הממוצע ושיעורי הריבית הממוצעת.
 - (ג) כללה יתרת הלוואות לגורם אחד סכומים העולים על 5 אחוזים מסך כל ההלוואות או 10 מיליון שקלים חדשים, צמודים למדד המחירים לצרכן, לפי הנמוך שבהם, יצוינו פרטי ההלוואה ותנאיה; לענין זה –

"מדד הבסיס" – המדד ביום תחילת תקנות אלה;

"המדד הקובע" – המדד לתאריך הדו"ח הכספי.

21. נרכשו ניירות ערך חלף ניירות ערך אחרים שהחזיק המבטח, יובאו פרטי העסקה ונסיבותיה ויצוינו כללי החשבונאות שלפיהם נרשמה.
22. השקעות בחברות מוחזקות יוצגו במאזן תוך הפרדה בין חברות ביטוח לבין חברות אחרות.
23. (א) סכומי השקעות, הלוואות ויתרות חובה שלא נכללו בסעיף "סכומים לקבל" המיוחסים לחברות מוחזקות, יופיעו תחת הכותרת "השקעות בחברות מוחזקות", ויסווגו לחברות מאוחדות לחוד, חברות מאוחדות באיחוד יחסי לחוד וחברות כלולות לחוד; סכומים כאמור יפורטו בביאורים בקבוצות שלהלן תוך הפרדה בין חברות ביטוח וחברות אחרות:
- (1) מניות;
 - (2) תעודות המקנות זכות לרכישת מניות (כתבי אופציה);
 - (3) תעודות התחייבות הניתנות להמרה במניות;
 - (4) תעודות התחייבות שאינן ניתנות להמרה במניות;
 - (5) הלוואות ויתרות חובה שאינן כלולות בסעיף "סכומים לקבל".
- (ב) השקעה במניות כאמור בתקנת משנה (א) תפורט תוך הבחנה בין עלות המניות שנרכשו, לבין סכומי הרווחים או ההפסדים שנצברו ממועד הרכישה, ביחס להשקעה שנעשתה מיום כ"ה בטבת התשנ"ב (1 בינואר 1992); לגבי השקעה שנעשתה לפני המועד האמור – יפורטו הרווחים או ההפסדים שנצברו בה החל מאותו מועד בלבד.
- (ג) ההשקעות בחברות מוחזקות יפורטו בביאורים, לפי הוראות אלה:
- (1) יצוין סכום הדיבידנד שנתקבל בשנת הדיווח מחברות מאוחדות לחוד, מחברות מאוחדות באיחוד יחסי לחוד, ומחברות כלולות לחוד;
 - (2) יפורטו בנפרד שוויים לתאריך הדו"ח הכספי, של נכסים לפי תקנת משנה (א) עד (4) הרשומים למסחר בבורסה בישראל או בבורסה או שוק מוסדר לניירות ערך מחוץ לישראל;
 - (3) יצוין שיעור ההחזקה של המבטח בהון המונפק, בזכויות ההצבעה ובזכויות לרווחים של כל אחת מהחברות המוחזקות;
 - (4) יפורט ההפרש המקורי הנובע מרכישת השקעות בחברות מאוחדות לחוד, חברות מאוחדות באיחוד יחסי לחוד וחברות כלולות לחוד, תוך ציון הסכום המקורי, שיעור ההפחתה והיתרה לתאריך הדו"ח הכספי, ובלבד שההפרש המקורי טרם הופחת במלואו;
 - (5) תעודות התחייבות שאינן ניתנות להמרה במניות והלוואות ויתרות חובה שאינן כלולות בסעיף "סכומים לקבל" כאמור בתקנת משנה (א) ו-(5), יפורטו בקבוצות שלהלן תוך ציון שיעור הריבית במרווחים של אחוז אחד:
- (א) הסכומים במטבע ישראלי שאינם צמודים למדד;
 - (ב) הסכומים במטבע ישראלי צמודים למדד – כל סוג מדד יובא בנפרד;
 - (ג) הסכומים במטבע חוץ או צמודים למטבע חוץ – כל סוג מטבע יובא בנפרד.

24. הקצתה חברה מוחזקת תעודות המקנות זכות לרכישת מניות (כתבי אופציה), איגרות חוב הניתנות להמרה במניות או זכויות לרכישת כתבי אופציה או איגרות חוב כאמור, או קיבלה סכומים על חשבון מניות, איגרות חוב או זכויות כאמור, או התקשרה בדרך אחרת להנפיק מניות, יצוינו בנפרד לגבי כל חברה מוחזקת פרטים בשל זכויות כאמור.

25. (א) רכוש קבוע כאמור בפרט (2) בתקנה 18(א) יוצג במאזן בחלוקה לבניני משרדים ורכוש קבוע אחר, ובביאורים יפורט בקבוצות אלה:

(1) בניני משרדים;

(2) זכויות שכירות, התקנות ושיפורים במושכר;

(3) כלי רכב;

(4) מחשבים ותוכנה;

(5) ריהוט וציוד משרדי;

(6) רכוש קבוע אחר.

(ב) כללה קבוצת "רכוש קבוע אחר" כאמור בתקנת משנה 6(א) נכס שסכומו עולה על 5 אחוזים מסך כל הרכוש הקבוע, יפורט נכס כאמור בנפרד.

(ג) בכל קבוצה של רכוש קבוע שנעשתה בה הפרשה לירידת ערך הנכס, תצוין הפרשה כאמור אם נעשתה אחרי יום כ"ה בטבת התשנ"ב (1 בינואר 1992).

26. (א) לגבי כל אחת מן הקבוצות כאמור בתקנה 25(א) עד (6) יובאו בביאורים פרטים אלה:

(1) עלות הנכסים לתחילת שנת הדיווח, עלות הנכסים שניתוספו בשנת הדיווח, עלות הנכסים שנגרעו בשנת הדיווח ועלות הנכסים לתאריך הדו"ח הכספי;

(2) תוספת הנובעת מהערכה מחדש בתחילת שנת הדיווח, תוספת או הפחתה הנובעת מהערכה מחדש בשנת הדיווח, הפרשה לפחת שנרשמה בשנת הדיווח בשל הערכה מחדש, יתרת הערכה מחדש לתאריך הדו"ח הכספי; בפסקה זו, "הערכה מחדש" - כמשמעותה בתקנה 28;

(3) הפחת שנצבר לתחילת שנת הדיווח, ההפרשה לפחת בשנת הדיווח, הפחת שנצבר בשל נכסים שנגרעו בשנת הדיווח והפחת שנצבר לתאריך הדו"ח הכספי;

(4) היתרה המופחתת של כל קבוצה.

(ב) אין חובה לפרט נתוני השוואה לשנת דיווח קודמת ביחס לפרטים הנזכרים בתקנת משנה 1(א) עד (3).

(ג) יצוינו שיטת ההפחתה ושיעורי הפחת; אם שיטת ההפחתה אינה שיטת הקו הישר, יצוין גם אורך החיים הכלכלי של הנכס.

27. כללו סעיפי "השקעות" או "רכוש קבוע" זכויות במקרקעין, יחולו הוראות אלה:

(1) יפורטו זכויות אלה תוך הבחנה בין זכויות בעלות ובין זכויות חכירה;

(2) זכויות חכירה יפורטו בציון יתרת תקופת החכירה תוך הבחנה בין חכירה מהוונת לבין חכירה בלתי מהוונת;

- (3) לא נרשמו זכויות במקרקעין בישראל על שם המבטח או חברה בת שלו בלשכת רישום המקרקעין, תצוין הסיבה להעדר הרישום;
- (4) לא נרשמו זכויות במקרקעין מחוץ לישראל על שם המבטח או חברה בת שלו במרשם המתנהל על-פי דין במדינת החוץ, תצוין הסיבה להעדר הרישום;
- (5) זכויות במקרקעין יכללו גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד; החזיק המבטח ב-50 אחוזים או פחות מזכויות ההצבעה בחברה כאמור, לא ייכלל חלק המבטח באותה חברה בסעיף "זכויות במקרקעין", אלא אם כן החלק בזכויות במקרקעין עומד לרשות המבטח כאילו החזיק בו במישרין;
- (6) נוקפו לערך הזכויות במקרקעין עלויות או הוצאות – יצוינו סכומי העלויות או ההוצאות שנוקפו כאמור אם נוקפו אחרי יום כ"ה בטבת התשנ"ב (1 בינואר 1992);
- (7) בנינים המשמשים בחלקם להשכרה ובחלקם למשרדי החברה יש להציג בסעיף "מקרקעין להשכרה" או בסעיף "רכוש קבוע", לפי השימוש בהם, עם ציון הדבר בביאורים;
- (8) התקשרויות להקמת בנינים, לרכישת מקרקעין, לרבות התחייבות להשקעות מסוגים אלה, יפורטו בביאור המתאים ויצוינו סכום ההשקעה לתאריך הדו"ח הכספי והסכום הנדרש להשלמת הרכישה או ההשקעה;
- (9) הוראות תקנה 26(א)(1) עד (4) יחולו, בשינויים המחויבים, גם על זכויות במקרקעין.

28. (א) מבטח רשאי להעריך מחדש, בכל עת, את המקרקעין המוחזקים בידו, ישירות או באמצעות חברה מוחזקת שלו אשר החזקת מקרקעין היא עיסוקה היחיד, כנגד התחייבויות מסוגים המפורטים בפסקאות (א2), (5) או (6) בתקנה 4 לתקנות דרכי השקעה בלבד (להלן – הערכה מחדש); הערכה מחדש תיעשה בהתאם לכללים אלה:

- (1) תוספת כאמור בשל נכס המוחזק כנגד התחייבויות מסוג המפורט בפסקה 5 או 6 בתקנה 4 לתקנות דרכי השקעה תיוקף לקרן הון; על ההפרש בין הערך החדש של נכס כאמור לבין העלות המופחתת שלו יחושב מס נדחה;
- (2) תוספת כאמור בשל נכס החופף להתחייבויות מסוג המפורט בפסקה (א2) בתקנה 4 לתקנות דרכי השקעה תיוקף לדו"ח העסקים;
- (3) לענין מקרקעין המוחזקים כנגד התחייבויות מסוג המפורט בפסקה (א2) בתקנה 4 לתקנות דרכי השקעה, יבצע מבטח הערכה מחדש לפי תקנה זו בסוף כל שנת דיווח לפחות.

(ב) בשנים שבהן לא נעשתה הערכה מחדש יוצגו המקרקעין במאזן לפי הערך המשוערך האחרון שנקבע להם כשהוא מתואם למדר, בתוספת עלויות שניתוספו בשנת הדיווח, בניכוי הפרשה לפחת לשנת הדיווח.

29. (א) בסעיף "חברות ביטוח" כאמור בתקנה 18(א)(3)(א) יוצגו במאזן –

- (1) חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח, ובנפרד חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות;
- (2) פקדונות המוחזקים בידי חברות מוסרות, לרבות בידי תוכני ביטוח, לפי חוזי ביטוח משנה בשל עתודות ביטוח או תביעות תלויות;

(3) חשבוניות אחרים, לרבות יתרות חובה של מורשה לחתמי לוידס וסוכנים כלליים של מבטחי חוץ בישראל, לרבות חובות חברות ביטוח בשל שיבובים שהמבטח תובע מהם עקב תביעות ששילם.

(ב) בביאורים לסעיף "חברות ביטוח" יפורטו בנפרד חלקם של מבטחי משנה בביטוח חיים ובביטוח כללי וכן תצוין יתרת חובה של חברות ביטוח או תווכני ביטוח הכלולה בסעיף "חשבוניות אחרים" כאמור בתקנת משנה (א3), אשר חלפו 12 חודשים או יותר ממועד הפרעון של אותם חובות.

(ג) בסעיף "פרמיות לגביה ויתרות סוכנים" המוצג במאזן, כאמור בתקנה 18(א3)ב) –

- (1) יש לכלול יתרות דמי ביטוח לגביה של מבטחים וסוכני ביטוח;
- (2) כאשר דמי ביטוח לגביה או יתרות סוכנים כוללים, על-פי תנאי הפוליסה, הצמדה וריבית, יש לרשום את יתרת החוב, בתוספת הצמדה וריבית מיום היווצרות החוב עד תאריך הדו"ח הכספי;
- (3) החלק היחסי של דמי ביטוח לגביה מעסקים המנוהלים באמצעות מאגר ביטוח יכלול במאזן של כל אחת מהחברות המשתתפות במאגר;
- (4) ייכללו יתרות תווכני ביטוח מעסקים בחוץ לארץ;
- (5) ההפרשה לחובות מסופקים הנובעת מדמי ביטוח לגביה תקוזז מיתרת סעיף "פרמיות לגביה ויתרות סוכנים".
- (ד) בביאורים לסעיף "פרמיות לגביה ויתרות סוכנים" –
 - (1) יצוין סכום הממסרים והוראות הקבע לגביה;
 - (2) יצוין סכום ההפרשה לחובות מסופקים;
 - (3) כלל הסעיף יתרה של סוכן או מבטח אחד העולה על 5 אחוזים תפורט יתרה כאמור בנפרד;
 - (4) נכללו בסעיפים "הלוואות", "פרמיות לגביה ויתרות סוכנים" ו"חייבים ויתרות חובה", יתרות מצטברות של גורם אחד העולות על 5 אחוזים מיתרת סעיף "פרמיות לגביה ויתרות סוכנים", תצוין יתרה כאמור בנפרד; לענין זה, "הלוואות" – הלוואות שאינן מובטחות בהתאם לתקנות דרכי השקעה.
- (ה) בביאורים לסעיף "חייבים ויתרות חובה" כאמור בתקנה 18(א3)ג), יפורטו קבוצות אלה:

- (1) עובדים;
- (2) מוסדות;
- (3) חברות מוחזקות;
- (4) בעלי ענין;
- (5) מקדמות על חשבון עמלה לסוכני ביטוח;
- (6) חייבים ויתרות חובה אחרים; כללה קבוצת "חייבים ויתרות חובה אחרים" נכס שסכומו עולה על 5 אחוזים מיתרת סעיף "חייבים ויתרות חובה", יפורט נכס כאמור בנפרד.

30. (א) בסעיף "הוצאות רכישה נדרות ורכוש אחר" כאמור בתקנה 18(א4), יוצגו במאזן קבוצות אלה:

- (1) הוצאות רכישה נדרות בביטוח כללי - שיחשבו לפי תקנות לחישוב עתודות בביטוח כללי;
- (2) הוצאות רכישה נדרות בביטוח חיים;
- (3) רכוש אחר.

(ב) קבוצת "רכוש אחר" כאמור בתקנת משנה (א3) תובא בביאורים בפירוט כלהלן:

- (1) הוצאות רכישת תיק ביטוח;
- (2) הוצאות יסוד, הנפקת מניות וכתבי אופציה שלא הופחתו מפרמיה על מניות;
- (3) הוצאות הנפקה ונכיון של תעודות התחייבות;
- (4) הפרש מקורי מהשקעות בחברות מאוחדות וחברות מאוחדות באיחור יחסי;
- (5) מסים נדחים לקבל לזמן ארוך;
- (6) אחר.

(ג) לענין תקנת משנה (א2) וכן לענין תקנת משנה (ב) יפורטו בנוסף בביאורים: היתרה לתחילת שנת הדיווח, הסכומים שניתוספו בשנת הדיווח, הסכומים שהופחתו בשנת הדיווח ושיעור ההפחתה.

(ד) בקבוצת "הוצאות רכישה נדרות בביטוח חיים" כאמור בתקנת משנה (א2), ידחו ויופחתו הוצאות רכישה אשר הוצאו בשל פוליסות שהונפקו החל ביום 1 בינואר 1998, על פני תקופת הפוליסה; בפוליסות שתקופתן גדולה מ-15 שנים ניתן להפחית את הוצאות הרכישה לתקופה קצרה יותר אך לא פחות מ-15 שנים; הוצאות הרכישה יפורטו בביאורים כלהלן:

- (1) סכום ניכוי הצילמר בקשר לחיתום פוליסות ביטוח חיים שהונפקו עד ליום 31 בדצמבר 1997, מחושב בידי אקטואר המבטח;
- (2) הוצאות רכישה נדרות בקשר לחיתום פוליסות ביטוח חיים שהוצאו מיום 1 בינואר 1998 ואילך.

(ה) לענין פסקה (2) בתקנת משנה (ד), ייכללו ההוצאות הישירות של עמלות סוכנים לרבות פרסים ומענקים בצירוף מס ערך מוסף החל עליהם וכן הוצאות אשר ניתן לזהותן כקשורות לצורך ביצוע הפוליסה, לרבות הוצאות לבדיקות רפואיות, הוצאות למפקחי רכישה והוצאות הנהלה וכלליות.

פרק ה': פרטים שיש לכלול במאזן בדבר ההון העצמי של המבטח

31. בפרק זה, "כתב אופציה" - נייר ערך המקנה למחזיק בו זכות לרכוש מניות שהקצה המבטח תמורת תוספת מימוש במועד ובתנאים שנקבעו, ובלבד שהתמורה ששולמה אינה ניתנת להחזרה לרוכש.

כתב אופציה

32. (א) במאזן יוצג סכום ההון העצמי של מבטח בשורה אחת, ובביאורים יפורט ההון העצמי לגבי מבטח ישראלי בקבוצות אלה:

- (1) הון המניות הנפרע לרבות פרמיה על מניות;
- (2) תקבולים על חשבון מניות;
- (3) התחייבויות צמיתות;
- (4) קרנות הון למעט פרמיה על מניות;
- (5) עורפים;
- (6) סעיפים הוניים אחרים.

(ב) מבטח חוץ יציג במאזן את חשבון המשרד הראשי בחוץ לארץ.

33. (א) הון המניות הנומינלי, הרשום, המונפק והנפרע יפורט בביאורים בתוספת מספר המניות, כשהוא מחולק לפי סוגי המניות, בציון ערכן הנקוב וזכויותיהן העיקריות.

(ב) נלוות למניות זכויות צמודות למטבע חוץ או לבסיס הצמדה אחר, יצוין הדבר ויפורט בסיס ההצמדה.

(ג) יפורטו תנאי הפדיון של מניות הניתנות לפדיון, לרבות מי זכאי לדרוש את הפדיון או לקבוע את מועדו.

(ד) יצוין סכום של דיבידנד צביר שבפיגור.

34. (א) תקבולים שנתקבלו על חשבון מניות מסוגים שונים שטרם הוקצו יפורטו בתוספת מספר המניות, כשהוא מחולק לפי סוגי המניות, בציון ערכן הנקוב וזכויותיהן העיקריות.

(ב) היו התקבולים האמורים בתקנת משנה (א) ניתנים להחזרה, יוצגו אלה בסעיף נפרד בהתחייבויות לפי תקנה 39.

35. יפורטו תנאיהן של התחייבויות העומדות לפרעון רק בעת פירוק המבטח, הנחותות מכל התחייבויותיו האחרות.

36. (א) קרנות הון ועורפים יפורטו בקבוצות אלה:

(1) קרנות הון – כל קרן שנוצרה אחרי יום כ"ה בטבת התשנ"ב (1 בינואר 1992), תפורט בנפרד;

(2) עורפים, לרבות קרנות שאינן קרנות הון; קרן המיועדת לפדיון מניות תצוין בנפרד.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) ובתקנה 32, ניתן לכלול קרנות הון שנוצרו לפני יום ב' באדר ב' התשמ"ו (31 במרס 1986), ביחד עם הון המניות הנפרע בסכום אחד, ובלבד שהדבר יצוין.

(ג) בקרנות הון ייכללו, בין היתר, פרמיה על מניות, קרן שמורה לפדיון הון שנוצרה בעקבות פדיון מניות, תקבולים עבור זכויות שפקעו ועבור מניות שחולטו, קרנות הון אחרות שנוצרו לפי מסמכי ההתאגדות של המבטח מתוך עורפים או ממקור אחר ואשר אינן ניתנות לחלוקה במזומנים.

(ד) הוגבלה חלוקת עורפים וקרנות הניתנות לחלוקה במזומנים, תצוין ההגבלה וסכומה.

(ה) בקרנות הון, יצוינו הסכומים שנתקבלו על חשבון כתבי אופציה לרבות כתבי אופציה שטרם הוקצו.

(ו) היו סכומי התקבולים האמורים בתקנת משנה (ה) ניתנים להחזרה, יוצגו אלה בסעיף נפרד ב"התחייבויות לזמן ארוך" כאמור בתקנה 39.

37. (א) הוקצו כתבי אופציה, יצוינו הסכומים שנתקבלו בעדם, בניכוי הוצאות ההנפקה המיוחסות להם.

(ב) יפורטו התנאים שלפיהם עשוי מבטח להקצות מניות לפי כתבי אופציה או התקשרות אחרת, בין אם התקבלו תקבולים על חשבון כתבי האופציה או ההתקשרות האחרת ובין אם לאו; תנאים אלה יפורטו בנפרד לגבי כל סוג של כתבי אופציה או התקשרות אחרת וייתייחסו, בין היתר, לסוג המניות, מספרן והתמורה בעדן בין כתמורה בעד הקצאת כתבי אופציה ובין כתמורה נוספת שתתקבל בעת המימוש; כן יצוינו התקופות או המועדים למימוש כתבי האופציה או ההתקשרות האחרת.

(ג) הוקצו תעודות התחייבות הניתנות להמרה במניות או ניירות ערך המקנים זכות לרכישת תעודות התחייבות כאמור, יפורטו התנאים לפי תקנת משנה (ב) בשינויים המחויבים.

(ד) יצוין מספר המניות לסוגיהן שהוקצו עקב מימוש זכויות כאמור בתקנות משנה (ב) ו-(ג) בשנת הדיווח, בציון התמורה שהתקבלה בעת המימוש, ויובאו פרטים בדבר פקיעתן של זכויות כאמור בשנת הדיווח.

פרק ו': פרטים שיש לכלול במאזן בדבר התחייבויות מבטח

סיווג התחייבויות 38. (א) התחייבויות מבטח יוצגו במאזן בקבוצות אלה:

- (1) התחייבויות לזמן ארוך – תעודות התחייבות והתחייבויות אחרות;
- (2) תעודות ביטוח ותביעות תלויות –

בביטוח חיים – עתודת ביטוח חיים, עתודה לסיכונים יוצאים מהכלל ותביעות תלויות;

בביטוח כללי – עתודה לסיכונים שטרם חלפו ותביעות תלויות;

(3) התחייבויות אחרות – התחייבויות לחברות ביטוח ותווכני ביטוח, אשראי מתאגידים בנקאיים, דיבידנד מוצע לתשלום וזכאים אחרים ויתרות זכות.

(ב) תקנת משנה (א) לא תחול על התחייבויות אשר בתאריך אישור הדו"ח הכספי קרוב לוודאי כי לא יופרעו אלא יועברו להון העצמי, וכן על התחייבויות העומדות לפרעון רק בעת פירוק התאגיד, אך אינן חלק מקבוצות ההון העצמי לפי תקנה 32; התחייבויות אלה יוצגו בסעיף נפרד לאחר סעיף "ההון העצמי".

התחייבויות לזמן ארוך 39. התחייבויות לזמן ארוך כאמור בתקנה 38(א)1, יפורטו בביאורים בקבוצות אלה:

- (1) תעודות התחייבות הניתנות להמרה במניות;
- (2) תעודות התחייבות שאינן ניתנות להמרה במניות;
- (3) התחייבויות לתאגידים בנקאיים;
- (4) התחייבויות לבעלי ענין;
- (5) התחייבויות לחברות מאוחדות;

- (6) התחייבויות לחברות מאוחדות באיחוד יחסי;
- (7) התחייבויות לחברות כלולות;
- (8) התחייבויות הנובעות מחכירה מימונית;
- (9) הכנסות נדחות ורווחים שטרם מומשו;
- (10) התחייבויות למסים נדחים;
- (11) התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד;
- (12) התחייבויות אחרות לזמן ארוך; התחייבות אשר סכומה עולה על 5 אחוזים מסך כל ההתחייבויות לזמן ארוך, תפורט בנפרד.
40. (א) התחייבויות לזמן ארוך יפורטו בביאורים בקבוצות אלה לפי סוג מטבע ובסיס הצמדה:
- (1) התחייבויות במטבע ישראלי שאינן צמודות;
- (2) התחייבויות במטבע ישראלי צמודות למדד המחירים לצרכן;
- (3) התחייבויות במטבע חוץ או התחייבויות הצמודות למטבע חוץ, כל סוג מטבע בנפרד;
- (4) התחייבויות צמודות לבסיס אחר.
- (ב) התחייבות אשר חלקים ממנה נקובים במטבעות שונים או הצמודה לבסיסים שונים, תפוצל ותוצג בקבוצות המתאימות לפי הסיווג שבתקנת משנה (א).
- (ג) התחייבויות לזמן ארוך כאמור בתקנה 38(א1), למעט התחייבויות המפורטות בפסקאות (9) עד (11) בתקנה 39, יסווגו כלהלן:
- (1) לפי מועדי פרעון אלה:
- (א) בשנה הראשונה;
- (ב) בשנה השניה;
- (ג) בשנה השלישית;
- (ד) בשנה הרביעית;
- (ה) בשנה החמישית;
- (ו) מעל חמש שנים.
- (2) לפי שיעורי הריבית.
- (ד) יצוין החלק מסכום תעודות ההתחייבות המוחזק בידי חברות מאוחדות ומאוחדות באיחוד יחסי, תוך הבחנה בין תעודות התחייבות הניתנות להמרה במניות לבין תעודות התחייבות שאינן ניתנות להמרה במניות.
- (ה) קיימות נסיבות העשויות להאיץ פרעון של התחייבות - יפורטו נסיבות אלה ויצוין סכום ההתחייבות.
- (ו) נלווה להתחייבות תנאי המגביל את המבטח בשימוש בנכסיו, בקבלת אשראי או בפעולות אחרות, יפורט התנאי.
- (ז) אין חובה לפרט מספרי השוואה לשנת דיווח קודמת ביחס לנתונים המפורטים בתקנה זו.

פירוט התחייבויות לזמן ארוך

41. (א) גרמו הפרשים ליצירתם של מסים נדחים, יצוינו הסוגים המהותיים של הפרשים ויפורטו לגבי כל סוג מהותי, בהבחנה בין מסים נדחים בהתחייבויות השוטפות או ברכוש השוטף לבין מסים נדחים אחרים, פרטים אלה:

- (1) יתרת המסים הנדחים בתחילת שנת הדיווח;
- (2) התאמת היתרה עקב שינויים בחוקי המס אם היו;
- (3) שינויים אחרים ביתרה בשנת הדיווח בציון נפרד של שינויים אשר אינם כלולים בדו"ח רווח והפסד;
- (4) יתרת המסים הנדחים בסוף שנת הדיווח.

(ב) יצוין כי המסים הנדחים מחושבים לפי שיעורי המס הצפויים לחול בעת שישולמו או שימומשו, לפי הדין התקף, ויפורטו שיעורי מס אלו וסכומי המסים הנדחים בשל כל אחת מקבוצות המאזן.

- (ג) נרשמו נכסים בשל מסים נדחים, תפורט הסיבה לכך.
- (ד) יצוינו סכומיהם של מסים נדחים אשר בשלהם לא נרשם נכס.
- (ה) יצוין סכום יתרת ההפסדים לצורכי מס.

(ו) העלות המופחתת של רכוש קבוע בר פחת שאינה מוכרת לצורכי מס כפחת או כעלות בעת מימוש הנכסים, ואשר רואים בה הפרש תמידי שבשלו אין ליצור התחייבות למסים נדחים, תצוין בהבחנה בין אלה:

- (1) הסכום שלא יותר בניכוי לתחילת שנת הדיווח;
- (2) הסכום שלא יותר בניכוי בשנת הדיווח;
- (3) היתרה לתאריך הדו"ח הכספי.

(ז) תפורט המדיניות לענין מסים שעשויים לחול במקרה של מימוש השקעות בחברות מוחזקות.

עתודות ביטוח

42. (א) עתודות ביטוח כאמור בתקנה 38(א2) יוצגו במאזן לפני ניכוי ביטוח משנה.
(ב) בביאורים יצוין כי עתודות בעסקי ביטוח כללי ותביעות תלויות בביטוח כללי, חושבו לפי תקנות לחישוב עתודות בביטוח כללי; תצוין סטיה מן התקנות האמורות או שינוי בשיטת החישוב לעומת השנה הקודמת, ויירשם סכום הסטיה, סיבתה או השינוי וההשפעה כתוצאה ממנה על הרווח הנקי.

התחייבויות בשל סיום יחסי עובד - מעביד

43. (א) התחייבויות בשל סיום יחסי עובד - מעביד כאמור בתקנה 39(11) יכללו התחייבויות לפי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה.

(ב) יפורטו סוגי ההתחייבויות, לרבות פנסיה, פיצויי פיטורין, פיצויי פרישה, מענק פרישה, מענק הסתגלות ופיצוי בשל ימי מחלה שלא נוצלו, בצירוף הסכום הכלול במאזן לכל סוג התחייבות.

(ג) היתה ההתחייבות התחייבות לתשלום פיצויי פיטורין אשר לגביה התשלום לקופת גמל או לקרן אחרת מהווה פרעון התחייבות לפי חוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963¹², יצוין הדבר; אין חובה לפרט את סכום ההתחייבות.

(ד) יפורטו דרך החישוב של סכום שצוין לפי תקנת משנה (ב) וההנחות ששימשו בסיס לחישובו.

¹² ס"ח התשכ"ג, עמ' 136; התשנ"ו, עמ' 20.

(ה) יצוין סכום היעודה שמקורה בהפקדות המבטח בקרנות, קופות גמל, חברות ביטוח ותכניות חסכון, בשל כל סוג התחייבות אשר לגביה צוין הסכום לפי תקנת משנה (ב) והקבוצה שבה הוא כלול.

44. (א) בסעיף "חברות ביטוח ותוכני ביטוח" כאמור בתקנה 38(א3) יוצגו במאזן התחייבויות אחרות

בנפרד:

(1) פקדונות המוחזקים בידי מבטח לפי חוזה ביטוח משנה;

(2) חשבונות אחרים.

(ב) זכאים אחרים ויתרות זכות כאמור בתקנה 38(א3) יפורטו בביאורים בקבוצות

אלה:

(1) התחייבויות לסוכני ביטוח;

(2) התחייבויות למבוטחים;

(3) התחייבויות לספקים ולנותני שירותים;

(4) התחייבויות לעובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת;

(5) התחייבויות לבעלי ענין;

(6) התחייבויות לחברות מוחזקות;

(7) התחייבויות אחרות.

(ג) כללה קבוצת "התחייבויות אחרות" שבפסקה (7) בתקנת משנה (ב), התחייבות

אשר סכומה עולה על 5 אחוזים מסך כל הזכאים ויתרות זכות, תוצג התחייבות כאמור בנפרד.

(ד) במאזן יוצג סכום הדיבידנד שהוכרז או שהוצע עד לתאריך אישור הדו"ח

הכספי; דיבידנד המיועד לחלוקה מרווחים של תקופה שלאחר תאריך הדו"ח הכספי, לא ייכלל בהתחייבויות האחרות.

45. (א) בתקנה זו, "תלויות" – התחייבויות תלויות והפסדים תלויים שאינם נובעים מעסקי ביטוח ואינם כלולים בסעיף עתודות ביטוח ותביעות תלויות.

(ב) הפרשה לתלויות תסווג במאזן ובדו"ח רווח והפסד לפי מהותה, ויראו אותה

כהתחייבות או כהפסד מוחלטים.

(ג) תלויות יפורטו בביאורים לפי הוראות אלה:

(1) יובאו פרטים בדבר תביעות שהוגשו נגד המבטח ואשר בקשר אליהן לא נעשתה הפרשה מלאה וסכומן של תביעות אלה;

(2) בוצעה הפרשה לתלויות וקיימת חשיפה לתשלום נוסף בשל אותן תלויות שאפשרות התממשותה אינה קלושה או לא בוצעה הפרשה לתלויות שאפשרות התממשותן אינה קלושה – יובאו פרטים בדבר התלויות האמורות ויצוין סכום החשיפה לתשלום נוסף;

(3) בוצעה הפרשה לתלויות וקיימת בשל אותן תלויות חשיפה לתשלום נוסף שאפשרות התממשותו קלושה או לא בוצעה הפרשה לתלויות שאפשרות התממשותן קלושה, אולם ההתחייבות או ההפסד האפשרי המרבי עלולים להעמיד בספק את המשך פעילות המבטח במתכונתו הקיימת – יובאו פרטים בדבר התלויות או החשיפה לתשלום נוסף, לפי נסיבות הענין;

(4) יובאו פרטים, בנפרד, בדבר תלויות אשר לגביהן אין אפשרות של אומדן סביר של החשיפה או החשיפה לתשלום נוסף, תוך אזכור חוות דעת, אם קיימת, לפיה נקבע כאמור.

46. בביאורים יובאו פרטים בדבר התקשרויות מיוחדות כדלקמן:

התקשרויות
מיוחדות

(1) מהות ההתקשרות;

(2) היקפה של ההתקשרות;

(3) משך תקופת קיומה של ההתקשרות;

(4) חשיבותה של ההתקשרות;

(5) עובדת היותה של ההתקשרות חורגת מהמקובל אצל המבטח בדרך עסקי הרגילה.

47. יצוינו סכומי התחייבויות של מבטח וכן סכומי התחייבויות של אחרים המובטחות בשעבוד על נכס מנכסיו של המבטח, יתואר הנכס המשועבד ויצוין סוג השעבוד.

שעבדים

פרק ז': פרטים שיש לכלול בדו"ח רווח והפסד ובדו"חות עסקי ביטוח של מבטח

48. (א) בדו"ח עסקי ביטוח כללי, בדו"ח עסקי ביטוח חיים, ובדו"ח רווח והפסד כאמור בתקנה 6(א) יתואמו פעולות הרשומות במטבע ישראלי, ממדר המחירים לצרכן הידוע בתום כל אחד מחודשי השנה עד למדר המחירים לצרכן הידוע לתאריך הדו"ח, כמפורט להלן:

תיאום דו"חות
עסקי ביטוח
ורווח והפסד

(1) בביטוח כללי – תיאום הפרמיה הכוללת לרבות לענין ביטוח משנה ייעשה לפי חודש תחילת הביטוח;

(2) בביטוח חיים – תיאום הפרמיה הכוללת, לרבות לענין ביטוח משנה, ייעשה לפי חודש ההתהוות.

(3) תיאום התביעות ייעשה לפי חודש התשלום בפועל.

(ב) תיאום דמי רישום, דמי פוליסות ותשלומים אחרים הנגבים ממבוטחים, וכן עמלות לסוכני ביטוח ועמלות ממבטחי משנה, ייעשה כאמור בתקנת משנה (א), לפי הענין.

(ג) פעולות שנרשמו במהלך השנה במטבע חוץ יתורגמו לפי השער היציג של היום האחרון בחודש שבו בוצעה העסקה ויתואמו כאמור בתקנת משנה (א).

(ד) נרשם חלק מפעולה במטבע ישראלי וחלקה במטבע חוץ, יתואם כל חלק כאמור בתקנת משנה (א) או (ג) לפי הענין.

(ה) הוצאות הנהלה וכלליות שהוצאו במהלך השנה, יתואמו לפי חודש ההוצאה בפועל.

(ו) פעולה שנרשמה לפי ערכה בתאריך הדו"ח הכספי, לא תתואם.

(ז) סכומי התיאום כאמור בתקנות משנה (א) עד (ה) ינוכו מסעיף "הכנסות מהשקעות" בדו"ח עסקי ביטוח חיים, בדו"ח עסקי ביטוח כללי ובדו"ח רווח והפסד, לפי הענין.

(ח) עודף אינפלציוני בשל נכסים לא כספיים המוחזקים כנגד עתודות ביטוח ותביעות תלויות, ייכלל בסעיף "הכנסות מהשקעות" בדו"ח עסקי ביטוח חיים ובדו"ח עסקי ביטוח כללי, לפי הענין.

(ט) תיאום אינפלציוני של תשלומי מס, לרבות ניכוי מס במקור מהכנסות מהשקעות בעסקי ביטוח חיים בשנת הדיווח, ושל מסים נדרחים לראשית השנה, ייוקף לסעיף הפרשה למסי הכנסה ורווח.

קבוצות דו"ח
רווח והפסד

49. (א) דו"ח רווח והפסד כאמור בתקנה 6(א2) יוצג בקבוצות אלה:

- (1) רווח או הפסד לפני ניכוי מסים על הכנסה ומסים על רווח, כאמור בתקנה 50;
- (2) הפרשה למסים על הכנסה ורווח;
- (3) רווח לאחר ניכוי מסים על ההכנסה;
- (4) חלקו של המבטח ברווחים או בהפסדים של חברות כלולות; היו לחברות כלולות רווחים או הפסדים מהסוגים המפורטים בפסקאות (6) עד (8), יוצג חלק המבטח באותם רווחים או הפסדים במסגרת הפסקאות האמורות;
- (5) חלקו של המיעוט ברווחים או בהפסדים של חברות מאוחדות; היו למיעוט רווחים או הפסדים מהסוגים המפורטים בפסקאות (6) עד (8), ינוכה חלק המיעוט מהרווחים או מההפסדים המוצגים באותן פסקאות;
- (6) רווחים או הפסדים מפעולות שהופסקו, לאחר ניכוי מסים על ההכנסה בשל פעולות אלה, בציון סכום המס שנוכה;
- (7) רווחים או הפסדים שהם בגדר פריטים מיוחדים, לאחר ניכוי מסים על ההכנסה בשל סעיפים אלה, בציון סכום המס שנוכה;
- (8) ההשפעה המצטברת של שינוי בכללי החשבונאות או באופן יישומם לתחילת התקופה שבה בוצע השינוי, לאחר ניכוי מסים על ההכנסה בשל שינויים אלו, בציון סכום המס שנוכה; היה השינוי בכללי החשבונאות בעל אופי המצריך הצגה מחדש של מספרי ההשוואה לתקופות קודמות, יובאו הפרטים לפי הוראות תקנה 8(ה).

(ב) יוצג רווח או הפסד למניה.

רווח או הפסד
לפני מסים
על הכנסה

50. רווח או הפסד, לפני ניכוי מסים על הכנסה ורווח, יוצג בקבוצות אלה:

- (1) רווח מעסקי ביטוח חיים;
- (2) רווח מעסקי ביטוח כללי;
- (3) הכנסות שלא נכללו בדו"חות עסקי ביטוח; הכנסות כאמור יכללו הכנסות מהשקעות, רווח או הפסד מנכסים לא כספיים שמקורו בהשקעות החופפות להון העצמי, הכנסות מניהול וייצוג חברות ביטוח והכנסות אחרות;
- (4) ריבית ששולמה על הלוואות לזמן ארוך;
- (5) הוצאות הנהלה וכלליות שלא נכללו בדו"חות עסקי ביטוח.

מסים על
הכנסה

51. (א) הפרשה למסים על הכנסה ורווח תפורט בביאורים בקבוצות אלה:

- (1) מסים שוטפים על הכנסה חייבת במס לשנת הדיווח;
- (2) מסים נדרחים לשנת הדיווח, למעט סכומים לפי פסקה (3);
- (3) הפרשים מהתאמה של יתרות מסים נדרחים עקב שינויים בחוקי המס, אם היו;

(4) מסים בשל שנות דיווח קודמות;

(ב) יצוינו שיעורי המס שלפיהם חושבה ההפרשה למסים שוטפים על ההכנסה החייבת במס לשנת הדיווח.

(ג) תובא התאמה בין הוצאות המסים המוצגות בדו"ח רווח והפסד ובין מכפלת הרווח או ההפסד לפני ניכוי מס בשיעור המס העיקרי החל על הכנסות המבטח; התאמה זו תפרט את המרכיבים העיקריים של ההפרש בין הוצאות המסים האמורות לבין המכפלה האמורה, לרבות מסים נדחים אשר בשלהם לא נרשם נכס במאזן בשנים קודמות ואשר מומש בשנת הדיווח.

(ד) השיג מבטח על שומה, יהיה ההפרש נושא ההשגה בתוספת הצמדה, ריבית וקנסות, לפי הענין, התחייבות תלויה ויחולו עליו הוראות תקנה 45 בשינויים המחויבים.

(ה) תצוין שנת המס האחרונה שבשלה קיבלו המבטח וחברות מאוחדות שלו שומות מס סופיות.

52. דו"ח עסקי ביטוח חיים כאמור בתקנה 6(א3) יוצג בקבוצות אלה:

קבוצות דו"ח
עסקי ביטוח
חיים

(1) הכנסות כמפורט להלן:

(א) הכנסות מפרמיות לפני ביטוח משנה ופרמיות שנותרו בשייר;

(ב) הכנסות מהשקעות;

(2) תביעות ששולמו ותביעות תלויות כמפורט להלן:

(א) תביעות עקב מקרי מוות ונכות לפני ביטוח משנה ותביעות שנותרו בשייר;

(ב) תביעות עקב פוליסות שנפרדו לפני ביטוח משנה ותביעות שנותרו בשייר;

(ג) תביעות עקב פוליסות שמועדן תם לפני ביטוח משנה ותביעות שנותרו בשייר;

(ד) גמלאות לפני ביטוח משנה וגמלאות שנותרו בשייר;

(3) שינוי בעתודת ביטוח בניכוי ביטוח משנה;

(4) שינוי בעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל;

(5) השתתפות ברווחי ביטוח חיים קבוצתי;

(6) דמי עמלה ששולמו, למעט סכום הגידול בהוצאות רכישה נדחות שינוכה בנפרד;

(7) הוצאות הנהלה וכלליות, למעט דמי עמלה מביטוח משנה שינוכו בנפרד;

(8) הפחתת הוצאות רכישת תיקי ביטוח;

(9) תוצאות ביטוח משנה מסוג מודיפייד-רי.

53. (א) בדו"ח עסקי ביטוח חיים, כאמור בתקנה 6(א3) -

דו"ח עסקי
ביטוח חיים

(1) בסעיף "פרמיות" יוצגו פרמיות לאחר ניכוי הנחות למבוטחים;

(2) תוצאות ביטוח משנה מסוג מודיפייד-רי (MODIFIED-RE) יוצגו בסעיף נפרד;

(3) בסעיף "הכנסות מהשקעות" ייכללו הכנסות על השקעות החופפות להתחייבויות ביטוחיות ואחרות בביטוח חיים;

(4) בסעיף "תביעות ששולמו ותביעות תלויות" יוצגו תביעות ששולמו והשינוי בעתודות לתביעות תלויות לתקופת הדו"ח, לרבות תביעות ששולמו למבוטחים מהפרשות לעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל;

(5) בסעיף "שינוי בעתודה לסיכונים יוצאים מהכלל", יירשם התשלום לתביעות מעתודה זו, כהפחתה מהעתודה;

(6) בסעיף "השתתפות ברווחי ביטוח חיים קבוצתי" יוצגו התשלומים שהוחזרו למבוטחים בפועל;

(7) בסעיף "דמי עמלה מביטוח משנה" תיכלל עמלת רווחים;

(8) בסעיף "הוצאות הנהלה וכלליות" יוצגו ההוצאות שחושבו כאמור בתקנה 15 בצירוף הוצאות לבדיקות רפואיות וכן הוצאות למפקחי רכישה.

(ב) בביאורים לדו"ח עסקי ביטוח חיים –

(1) יינתן הרכב הפרמיות לפי סוגי העסקים כלהלן:

פרט, ביטוח מנהלים, בשני מסלולי המכירה – מסורתי ועדיף וכן ביטוח חיים קבוצתי ואובדן כושר עבודה; כללה הפרמיה סוג עסק אחר ששכמו עולה על 5 אחוזים מסך כל דמי הביטוח בביטוח חיים, יפורט סוג עסק זה בנפרד;

(2) בביטוח משנה מסוג מודיפיד-רי תינתן בנפרד התוצאה של שנת החיתום האחרונה ושל שנות חיתום קודמות;

(3) יצוין סכום ההפחתה שהופחת מסעיף "שינויים בעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל".

54. דו"ח עסקי ביטוח כללי כאמור בתקנה 6(א) יוצג בקבוצות אלה:

(1) הכנסות כמפורט להלן:

(א) הכנסות מפרמיה;

(ב) הכנסות מדמים;

(ג) הכנסות מפרמיה ודמים שנותרו בשייר;

(ד) פרמיה פורטפוליו;

(ה) שינוי בעתודה לסיכונים שטרם חלפו בניכוי ביטוח משנה;

(ו) הכנסות מהשקעות.

(2) תביעות ששולמו ותביעות תלויות כמפורט להלן:

(א) תביעות ששולמו ותביעות תלויות לפני ביטוח משנה;

(ב) תביעות ששולמו ותביעות תלויות שנותרו בשייר;

(ג) שינוי בעתודה לסיכונים יוצאים מהכלל;

(3) דמי עמלה ששולמו, ובנפרד דמי עמלה שנתקבלו ממבטחי משנה;

(4) הוצאות הנהלה וכלליות;

(5) שינוי בהוצאות רכישה נדחות.

55. (א) בדו"ח עסקי ביטוח כללי כאמור בתקנה 6(א) –

קבוצות דו"ח
עסקי ביטוח
כללי

דו"ח עסקי
ביטוח כללי

(1) דמי ביטוח בסכום כולל לפני ביטוח משנה יוצגו לאחר ניכוי הנחות למבוטחים, השתתפות ברווחים ששולמו למבוטחים והפרשה להשתתפות ברווחים למבוטחים;

(2) בסעיף "הכנסות מהשקעות" ייכללו הכנסות על השקעות החופפות להתחייבויות ביטוחיות ואחרות בביטוח כללי וכן ריבית לזכות או לחובה על יתרת חשבון הקשר עם מערכת ביטוח חיים כפי שנקבע בתקנות הפרדת חשבונות בביטוח חיים, בניכוי חלקם של מבטחי משנה;

(3) בסעיף "תביעות" ייכללו תביעות ששולמו והוצאות ליישובן בניכוי שיבובים והשינוי בהפרשות לתביעות תלויות;

(4) בסעיף "דמי עמלה ששולמו" ייכללו הסכומים ששולמו לסוכני ביטוח, לרבות, החלק מדמי רישום ודמי פוליסות ששולמו לחתמים;

(5) דמי ניהול בביטוח משותף ייכללו –

(א) אצל חברה מנהלת – בסעיף "הכנסות מדמים";

(ב) אצל חברה משתתפת – כהפחתה מ"הכנסות מדמים".

(ב) בביאורים לדו"ח עסקי ביטוח כללי –

(1) בענפי ביטוח לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי, רכב מנועי (רכוש), אובדן רכוש, ביטוח אחריות ואחרים, יינתן פירוט, שיכלול, לפחות, את הנתונים האלה:

(א) הכנסות מפרמיות, לרבות דמים, דמי רישום ותשלומים אחרים לפני ביטוח משנה;

(ב) דמי ביטוח שנותרו בשייר;

(ג) שינוי בעתודה לסיכונים שטרם חלפו;

(ד) תביעות ששולמו ותביעות תלויות לפני ביטוח משנה;

(ה) תביעות ששולמו ותביעות תלויות שנותרו בשייר;

(ו) רווח לענף.

היה ענף שסך דמי הביטוח בעדו עולה על 10 אחוזים מסך דמי הביטוח בביטוח כללי, יפורט גם ענף זה.

(2) דמי ביטוח שנתקבלו מגורם אחד, לרבות סוכן, בסכום העולה על 5 אחוזים מסך כל דמי הביטוח – יצוין מספר הגורמים וסכום דמי הביטוח של כל אחד מהם;

(3) יצוין סכום דמי הביטוח שהועבר כביטוח משותף לאבנר – איגוד נפגעי רכב בע"מ.

פרק ח': פרטים שיש לכלול בדו"ח על השינויים בהון העצמי של המבטח

56. בדו"ח על השינויים בהון העצמי כאמור בתקנה 6(א5) יוצגו תנועות קבוצות ההון העצמי כאמור בתקנה 32, לכל קבוצה בנפרד.

57. (א) דיבידנד שהוכרו ודיבידנד שהוצע עד תאריך אישור הדו"ח הכספי, יוצג בנפרד, בסכום המותאם ובסכום הנומינלי, בין אם שולם ובין אם טרם שולם.

דו"ח על
השינויים בהון
העצמי

דיבידנד

58. חולקו מניות הטבה או הוצעה חלוקה כאמור עד תאריך אישור הדו"ח הכספי יצוינו מניות הטבה פרטים אלה:

(1) מספר המניות שחולקו או שהוצעה חלוקתן, סוגן וערכן הנקוב, בציון מספר המניות שחולקו או שיחולקו בעד כל 100 מניות; אין חובה לפרט חלוקה שנכללה בתקופה שלפני שנת הדיווח וחלוקה מיועדת מרווחים של תקופה שלאחר תאריך המאזן;

(2) מקור החלוקה בדו"ח המתואם ובנתונים הנומינליים.

פרק ט': דו"ח על תזרים מזומנים

59. (א) דו"ח על תזרים המזומנים ישקף את התקבולים והתשלומים במזומנים בתקופת הדו"ח. תזרים מזומנים

(ב) דו"ח על תזרים המזומנים, כאמור בתקנה 6(א)6, יוצג בקבוצות אלה:

(1) תזרים מזומנים מפעילות שוטפת בהתאם לתקנה 60;

(2) תזרים מזומנים מפעילות השקעה בהתאם לתקנה 61;

(3) תזרים מזומנים מפעילות מימון בהתאם לתקנה 62.

60. (א) תזרים מזומנים מפעילות שוטפת בביטוח חיים ובביטוח כללי, יוצג בנפרד. תזרים מזומנים מפעילות שוטפת

(ב) רווח או הפסד לפי דו"ח עסקי ביטוח יוצג תוך התאמה כמפורט להלן (בפרק זה – התאמה):

(1) סעיפים מאזניים שקיבלו ביטוי בדו"ח עסקי ביטוח אך לא היו כרוכים בתזרים מזומנים יופחתו או ייוספו, לפי הענין;

(2) סעיפים מאזניים שהיו כרוכים בתזרים מזומנים אך לא קיבלו ביטוי בדו"ח עסקי ביטוח יופחתו או ייוספו, לפי הענין.

(ג) תזרים מזומנים מפעילות שוטפת אחרת, ישקף את הרווח או ההפסד שלא קיבל ביטוי בדו"ח עסקי ביטוח חיים או דו"ח עסקי ביטוח כללי לאחר התאמה.

61. (א) תזרים מזומנים בפעילויות של ניירות ערך, הלוואות ופקדונות בבנקים, יוצגו בקיזוז בין תקבולים ותשלומים ויכללו את עליית ערך ההשקעות. תזרים מזומנים מפעילות השקעה

(ב) תזרים מזומנים מפעילות השקעה יוצג ללא קיזוז בין תשלומים לתקבולים, למעט האמור בתקנת משנה (א).

62. תזרים מזומנים מפעילות מימון יוצג ללא קיזוז בין תקבולים ותשלומים. תזרים מזומנים מפעילות מימון

פרק י': עסקאות המבטח עם בעלי ענין

63. בביאורים לדו"ח הכספי ידווח מבטח על עסקאות המבוצעות עם צדדים קשורים, לפי כללי החשבונאות מלבד דיווח על סכומים לא מהותיים של דמי ביטוח, עמלה, תביעות ששולמו, יתרות תביעות תלויות וריבית, המשולמים לצדדים קשורים או המתקבלים מצדדים קשורים במהלך הרגיל של עסקי ביטוח. עסקאות עם צדדים קשורים

64. בביאורים לדו"ח כספי יפורט מידע על סכומי התחייבויות מבטח וסכומי התחייבויות חברות המאוחדות שלו לבעל ענין במבטח, שאין מקורם במהלך העסקים הרגיל של מבטח, תוך פירוט שיעורי ריבית, בסיס הצמדה, מועדי פרעון ותנאים עיקריים אחרים לפי קבוצות אלה:

(1) התחייבויות לזמן ארוך;

(2) התחייבויות אחרות.

65. מבטח יפרט בביאור מידע על השקעותיו או השקעות החברות המאוחדות שלו בבעל ענין או במי שהיה בעל ענין בעת שנעשתה ההשקעה, תוך ציון היתרה הגבוהה ביותר לתקופת הדו"ח הכספי, כלהלן:

השקעות המבטח
בבעל ענין

(1) השקעות במניות, בתעודות המקנות זכות לרכישת מניות, באגרות חוב הניתנות להמרה במניות והשקעות אחרות, לגבי -

(א) חברות מוחזקות, כשכל חברה תוצג בנפרד;

(ב) חברות אחרות;

(2) השקעות המבטח באגרות חוב שאינן ניתנות להמרה;

(3) הלוואות וחובות של בעל ענין לתאריך הדו"ח הכספי, שיעורי ריבית, בסיס הצמדה, מועדי פרעון ותנאים עיקריים אחרים.

66. (א) בתקנה זו -

הטבות לבעל
ענין ועסקאות
עמו

"הטבות" - שכר ומשכורת, שכר דירקטורים, דמי ניהול, עמלה וטובת הנאה אחרת שניתנה, שולמה או נרשמה כיתרת זכות או כהפרשה, והכל בין במישרין ובין בעקיפין, אך למעט דיבידנד, ריבית וסכומים כאמור בתקנת משנה (ז);

"טובת הנאה" - זכות לקבל כסף או שווה כסף לרבות הנחה, בין אם היא ניתנת למימוש מידי ובין אם לאו;

"שכר ומשכורת" - לרבות סכומים הנלווים לשכר ולמשכורת וכן סכומים כאמור בתקנה 43.

(ב) בביאורים יינתן מידע על הטבות שנתן מבטח או חברה מאוחדת שלו בשנת הדיווח, בהבחנה בין בעל ענין המועסק בתאגיד או מטעמו, לבין דירקטור שאינו מועסק כאמור ולבין בעל ענין אחר שאינו מועסק ויצוין מספר האנשים בכל אחת משלוש הקבוצות האמורות; ניתנה הטבה שאינה ניתנת להערכה כספית, יתוארו ההטבה ותנאיה.

(ג) קיימת התחייבות מותנית של מבטח או של חברה מאוחדת שלו למתן הטבות לבעלי ענין במבטח שלגביה לא בוצעה הפרשה, או קיימת התקשרות לפיה עשויות להינתן הטבות, תתואר בביאורים ההתחייבות או ההתקשרות ותנאיה.

(ד) יינתן פירוט הכנסות מימון מבעל ענין בשל חובות, למעט חובות הנובעים מעסקאות אשר תוארו בדו"ח הכספי בהתאם לתקנת משנה (ז).

(ה) יינתן פירוט הוצאות מימון לבעל ענין בשל חוב המגיע לו, למעט חובות הנובעים מעסקאות אשר תוארו בדו"ח הכספי בהתאם לתקנת משנה (ז).

(ו) הוצאות תקנות משנה (ד) ו-(ה) לא יחולו על הכנסות מימון מבעל ענין שהוא תאגיד בנקאי או על הוצאות מימון לבעל ענין כאמור, בשל מימון הניתן במהלך העסקים הרגיל.

(ז) בביאורים יתוארו עסקאות או התקשרות לביצוע עסקאות שבין מבטח וחברות הבת שלו לבין בעל ענין, למעט עסקאות שנעשו במהלך העסקים הרגיל של מבטח, ובלבד שעסקאות אלה עונות לדרישות תקנות דרכי השקעה, בין שנעשו במישרין ובין שנעשו בעקיפין, בציון סכומי העסקאות, דרכי קביעת המחירים, תנאי האשראי והתנאים האחרים לפי הנסיבות.

(ח) יפורטו הסכומים הכוללים של הרווחים או ההפסדים של המבטח עקב עסקאות או התקשרות לביצוע עסקאות ברכוש קבוע כאמור בתקנת משנה (ז).

67. תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדו"חות כספיים) התשנ"ו-1996¹³, יחולו על מבטח, בשינויים המחויבים.

הצגת פעולות
בין מבטח לבעל
שליטה בו

פרק י"א: דו"ח דירקטוריון

68. (א) דו"ח הדירקטוריון על מצב עניני המבטח (בפרק זה - דו"ח דירקטוריון) כאמור בתקנה 6(ב) יכלול תיאור והסברים של הדירקטוריון על מצבו העסקי של מבטח, לרבות שינויים מהותיים שחלו בתחומי פעילותו, תוצאות פעילותו, הונו העצמי, תזרים המזומנים שלו בהשוואה לתקופת הדיווח הקודמת, הכל כאמור בתקנה 69.

דו"ח דירקטוריון
על מצב
עניני המבטח

(ב) דו"ח דירקטוריון יתייחס לנתונים העיקריים שבדו"ח הכספי ויכלול מידע נוסף המצוי בידי מבטח לגבי תקופת הדיווח, אם לדעת הדירקטוריון, הוא נחוץ להבנת מצב עניני המבטח.

(ג) דו"ח דירקטוריון המצורף לדו"ח הכספי לתקופת ביניים, כאמור בתקנה 17(ב), יכלול פרטים מהותיים בקשר לכל אחד מהנושאים המפורטים בתקנה 69, תוך התייחסות לנתונים שהצטברו ממועד הדו"ח הכספי האחרון; עורך הדו"ח רשאי להפנות לדו"ח כספי האחרון.

(ד) דו"ח דירקטוריון יאפשר בידי דירקטוריון המבטח או בידי ועדה שלו שהוסמכה לכך בסמוך לאישור הדו"ח הכספי, וייחתם בידי שניים - יושב ראש הדירקטוריון או דירקטור אחד שהדירקטוריון הסמיכו לכך והמנהל הכללי או מי שממלא במבטח תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה.

69. (א) דו"ח דירקטוריון ינוסח בצורה בהירה ומובנת ויחולק לפרקים לפי נושאים אלה:

מבנה הדו"ח
ופרטיו

- (1) תיאור תמציתי של המבטח, סביבתו העסקית ותחומי פעילותו;
- (2) מצבו הכספי של המבטח;
- (3) תוצאות פעילותו;
- (4) תזרים מזומנים ונזילות;
- (5) מקורות מימון;
- (6) השפעת גורמים חיצוניים.

(ב) במסגרת הנושאים האמורים בתקנת משנה (א) יתייחס הדירקטוריון לענינים המפורטים בתוספת השניה ככל שהם נוגעים למבטח, ולענינים נוספים, אם הם חשובים, לדעת הדירקטוריון להבנת מצב עניני המבטח; בכל אחד מהנושאים יכלול הדו"ח, בנוסף להתייחסות הכללית, התייחסות נפרדת לעסקי ביטוח חיים ולעסקי ביטוח כללי.

¹³ ק"ת התשנ"ו, עמ' 1496.

(ג) בדו"ח דירקטוריון יינתן ביטוי, בין היתר, לאלה:

- (1) אירועים ומגמות בפעילות המבטח ובסביבתו העסקית שחלו בתקופת הדו"ח, לרבות אירועים שהשפעתם טרם באה לידי ביטוי בדו"ח הכספי;
 - (2) אירועים חריגים או חד-פעמיים והשפעתם על עסקי המבטח ועל נתוני הדו"ח הכספי;
 - (3) שינויים שחלו במצב הכספי של המבטח והגורמים להם, ואירועים העלולים להצביע על קשיים כספיים;
 - (4) השפעה על עסקי המבטח ונתוני הדו"ח הכספי, ביחס לעסקה בין המבטח לבין כל אדם, ביחס להשקעה בחברה או בתאגיד אחר או ביחס להגדלה או הקטנה בשיעור ההשתתפות בעסקה או בהשקעה כאמור, מקום שההשפעה מהותית;
 - (5) הסבר לגבי הנושאים שאליהם הפנה רואה החשבון של המבטח בחוות דעתו;
 - (6) אירועים מהותיים שקרו לאחר תאריך הדו"ח הכספי;
 - (7) פירוט השכר, פיצויים, תגמולים, פנסיה, קרנות השתלמות והטבות אחרות, השלמת עתודות בשל נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון וסך כל המשכורות וההוצאות הנלוות של חמשת בעלי השכר הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה במבטח; כמו כן, יינתן פירוט להסכמי התקשרות אשר מעניקים הטבות לחמשת נושאי המשרה האמורים, אם ישנם.
- (ד) ערך מבטח דו"ח כספי מאוחר, יתייחס דו"ח הדירקטוריון גם לדו"ח זה.

פרק י"ב: דו"חות נוספים

70. מבטח יגיש למפקח דו"ח תקופתי במתכונת שנקבעה בפרק ב' לתקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומיידים), התשל"ל-1970¹⁴, למעט תקנה 10 לתקנות האמורות, הכל בשינויים המחויבים לפי הענין.

פרק י"ג: הוראות שונות

71. מבטח יגיש למפקח במועד הגשת הדו"ח הכספי השנתי והדו"ח הכספי לתקופת ביניים, דו"חות נוספים כפי שיוורה המפקח מזמן לזמן.

72. המפקח רשאי לבקשת מבטח, לפטור מבטח מתיאור פרטים מסוימים בדו"ח כספי ובדו"ח כספי לתקופת ביניים, אם ראה שתיאור פרטים כאמור כרוך בקשיים מיוחדים; המפקח רשאי להתנות את מתן הפטור בציון עובדת מתן הפטור והסיבה לנתינתו.

73. תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשמ"ו-1986¹⁵ – בטלות.

74. (א) תקנות אלו יחולו לגבי תאריך דו"ח כספי ליום כ"ב בטבת התשנ"ח (31 בדצמבר 1997) ואילך, למעט תקנות 20(ב)2, 48(ג) ו-55(ב).
(ב) תקנות 20(ב)2, 48(ג) ו-55(ב) יחולו לגבי תאריך דו"ח כספי ליום ד' בניסן התשנ"ח (31 במרס 1998) ואילך.

¹⁴ ק"ת התשל"ל, עמ' 2037; התשנ"ו, עמ' 645.

¹⁵ ק"ת התשמ"ו, עמ' 558; התשנ"ה, עמ' 646.

(ג) ברו"ח הכספי לשנת 1997 יוצגו מספרי השוואה כאמור בתקנה 8(ב). רק לשנת

1996.

(ד) סיווג ביטוח סיעודי ואובדן כושר עבודה שאינם חלק מפוליסת ביטוח חיים ייחשבו כ"ביטוח חיים" כהגדרתו בתקנה 1, רק החל ביום י"ב בטבת התשנ"ט (31 בדצמבר 1998).

(ה) לענין תקנה 12 תפורט התשואה הממוצעת למשך חמש השנים האחרונות המסתיימות בתאריך הרו"ח ליום י"ב בטבת התשנ"ט (31 בדצמבר 1998) ואילך.

(ו) המפקח רשאי לדרות את יישום סעיף 30(ד) עד ליום י"ג בטבת התשנ"ט (1 בינואר 1999) אם השתכנע כי לא ניתן ליישם את הסעיף האמור ליום תחילת התקנות.

תוספת ראשונה

(תקנות 6 ו-17 - פירוט נכסים והתחייבויות)

חלק א' - התפלגויות הנכסים החופפים להתחייבויות

התחייבויות אחרות	הון	ביטוח כללי	ביטוח חיים			סה"כ הנכסים ויתרות חובה	התחייבויות נכסים
			פוליסות משתתפות ברווחים	לא צמוד או נקוב מט"ח	צמוד למדד המחירים לצרכו		
1. השקעות							
א. מזומנים ושווי מזומנים							
ב. ניירות ערך (למעט בחברות מוחזקות):							
(1) תעודות התחייבות ממשלתיות:							
(א) סחירות							
(ב) לא סחירות							
(ג) אג"ח מיועדות – הסכמי "חץ"							
(2) תעודות התחייבות אחרות:							
(א) סחירות							
(ב) לא סחירות							
(3) מניות							
(4) תעודות השתתפות בקרנות נאמנות							
(5) כתבי אופציה							
(6) חוזים עתידיים							
(7) אופציות							
ג. הלוואות (למעט לחברות מוחזקות):							
(1) כנגד פוליסות ביטוח חיים							

התחייבויות נכסים	סה"כ הנכסים ויתרות חובה	ביטוח חיים			ביטוח כללי	הון	התחייבויות אחרות
		צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד או נקוב מט"ח	פוליסות משתתפות ביווחים			
(2) מובטחות במשכנתא							
(3) מובטחות בערבות בנקאית							
(4) מובטחות בשעבוד כלי רכב							
(5) מובטחות בבטחונות אחרים							
(6) לא מובטחות							
ד. פקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים							
ה. השקעות בחברות מוחזקות:							
(1) חברות ביטוח							
(2) חברות אחרות							
ו. זכויות במקרקעין להשכרה							
2. רכוש קבוע							
א. מקרקעין							
ב. רכוש קבוע אחר							
3. סכומים לקבל							
א. חברות ביטוח:							
(1) חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח							
(2) חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות							
(3) פקדונות המוחזקים ע"י חברות מוסרות							
(4) חשבונות אחרים							
ב. פרמיות לגביה ויתרות סוכנים							
ג. חייבים ויתרות חובה							
ד. נכסים אחרים							
4. הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר							
א. בביטוח כללי							
ב. בביטוח חיים							
ג. רכוש אחר							
סה"כ נכסים ויתרות חובה							
סה"כ התחייבויות (לפי חלק ב')							
עודף / גרעון							

חלק ב' - פירוט ההון וההתחייבויות לפי סוגיהן

התחייבויות הון	סה"כ ההון וההתחייבויות	ביטוח חיים			הון	ביטוח כללי	הון	התחייבויות אחרות
		צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד או נקוב מט"ח	פוליסות משתתפות ברוחים				
1.	הון קרנות ועורפים							
2.	התחייבויות הוניות ואחרות							
א.	אשראי מתאגידים בנקאיים							
ב.	מסים נדחים							
ג.	אחר							
3.	עתודות							
א.	עתודות ביטוח							
ב.	עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל							
ג.	עתודות אחרות							
4.	תביעות תלויות							
5.	חברות ותווכני ביטוח							
א.	פקדונות							
ב.	חשבוניות אחרים							
6.	זכאים אחרים ויתרות זכות							
7.	דיבידנד מוצע לתשלום							
	סה"כ ההתחייבויות							

תוספת שניה

(תקנה 69(ב))

דו"ח דירקטוריון

1. תיאור תמציתי של המבטח -

- (א) מבנה ארגוני של מבטח, לרבות פרטים עיקריים על חברות מוחזקות ושיעור אחזקה;
 - (ב) פעילות בחוץ לארץ באמצעות סניפים וחברות מוחזקות;
 - (ג) תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדו"ח הכספי, תוך התייחסות לענפים שבהם מתמחה המבטח;
 - (ד) שיעור דמי ביטוח בביטוח חיים ובביטוח כללי מסך כל דמי הביטוח בתקופת הדו"ח;
 - (ה) הרכב ההכנסות בתקופת הדו"ח לפי הפירוט שלהלן:
- (1) בביטוח חיים - הרכב דמי הביטוח בתקופת הדו"ח, תוך הפרדה בין דמי ביטוח שוטפים וחד-פעמיים;

(2) בביטוח כללי - שיעור דמי ביטוח מסך המחזור בביטוח כללי, תוך הפרדה בין ענפי ביטוח רכב לפי דרישות ביטוח רכב מנועי (חובה), רכב מנועי (רכוש), ענפי ביטוח רכוש אחרים, ענפי ביטוח אחריות (חבויות), וענפים אחרים; היה ענף אחד ששיעור דמי הביטוח ממנו, ביחס לסך דמי הביטוח בביטוח כללי, עולה על 15 אחוזים - יצוין בנפרד גם השיעור בענף זה;

(ו) תלות בלקוחות או בגורמי שיווק; לענין זה יש להתייחס למקור עסקים או גורם שיווק שחלקו מהמכירות בביטוח חיים או בביטוח כללי, לפי הענין, עולה על 10 אחוזים;

(ז) התפתחויות או שינויים מהותיים בהסכמי ביטוח משנה בהשוואה לשנים קודמות, והסכמי ביטוח משנה בהיקפים מהותיים עם מבטח משנה אחד;

(ח) אירועים הריגים מאז הדו"ח הכספי האחרון, לרבות ארגון מחדש של המבטח, אמצעי התייעלות שננקטו, סכסוכי עבודה, שינויים מהותיים בבעלות או בהנהלה, רכישת חברות או תיקי ביטוח.

2. תיאור הסביבה העסקית -

(א) מגמות בענף הביטוח, השפעתן על עסקי המבטח בתקופת הדו"ח ועל נתוני הדו"ח הכספי שלו;

(ב) מאפיינים והתפתחויות בענפי הביטוח העיקריים שבהם עוסק מבטח לרבות שיטות שיווק, ביטוח משנה, מיסוי, פיקוח ממשלתי עליהם, ומידת התחרות בהם;

(ג) השפעת הוקים, תקנות והוראות חדשות על עסקי המבטח בתקופת הדו"ח ועל נתוני הדו"ח הכספי;

(ד) כניסה ושיווק תחומי פעילות חדשים לענין תכניות ביטוח ושירותים הקשור לביטוח ושאינו קשור לביטוח.

3. מצב כספי -

יוסברו ההתפתחויות שחלו בסעיפי המאון בתקופת הדו"ח ובפרט בענינים האלה:

(א) הסבר לשינויים בהון העצמי, אם היו, תוך דגש על השינויים שמקורם אינו רווח או הפסד בתקופת הדו"ח;

(ב) גירעון, אם קיים, בהון העצמי המינימלי הנדרש או בהון הראשוני המינימלי הנדרש לפי תקנות ההון העצמי, נסיבות היווצרותו ותכניות הדירקטוריון להשלמתו;

(ג) השפעת השינוי בשיטת חישוב עתודות הביטוח בתקופת הדו"ח בהשוואה לתקופה שקדמה לה;

(ד) שינוי מהותי בהפרשות לעתודות ולתביעות תלויות (לפני ביטוח משנה ובשייר עצמי) לעומת תקופת הדו"ח הקודם, הסיבות לשינוי והשפעתו;

(ה) התפתחויות יוצאות דופן בהתחייבויות אחרות, הסיבות לכך והשפעתן.

(ו) ההתפתחות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאון, בעתודות, בהון העצמי וביתרת הרווח הנקי;

(ז) ההתפתחות, במשך שלוש השנים האחרונות בדמי הביטוח, בשינוי בעתודות הביטוח וברווח, תוך הבחנה בין ביטוח חיים וביטוח כללי.

יובאו ניתוח והסברים למרכיבי דו"ח עסקי ביטוח חיים ודו"ח עסקי ביטוח כללי, וכן התייחסות לתוצאות הפעולות שבאו לידי ביטוי בדו"ח רווח והפסד, ובפרט בענינים האלה:

- (א) ניתוח והסברים לתוצאות העסקיות בעסקי הביטוח, השוואתם לתקופות מקבילות בעבר; התייחסות למרכיבים עיקריים של דו"ח עסקי ביטוח, לרבות הכנסות מדמי ביטוח, הכנסות מהשקעות, הוצאות בשל תביעות, הוצאות רכישה ורווח;
- (ב) השפעה של תופעות או אירועים מיוחדים (כגון: אסונות טבע) על התוצאות החיתומיות;
- (ג) שינוי מהותי ברווחי השקעות לתקופת הדו"ח ביחס לתקופה הקודמת;
- (ד) השפעת שינויים בהוראות המפקח על הביטוח על תוצאות הפעולות;
- (ה) השפעת שינויים בהוראות המס, לרבות עקב הסכמים עם נציבות מס הכנסה, על תוצאות הפעולות;
- (ו) השפעה של עונתיות על תוצאות פעולותיו של המבטח אם היא משמעותית;
- (ז) שינויים בהיקף דמי הביטוח בביטוח חיים, תוך התייחסות לדמי ביטוח שוטפים וחד-פעמיים;
- (ח) שינויים מהותיים בשיטת חישוב הוצאות רכישה נדחות בהשוואה לתקופה קודמת;
- (ט) פרטים בדבר סכום רווחי ההשקעה שנוקפו למבוטחים בביטוח חיים משתתף ברווחים בתקופת החשבון כפי שהם מדווחים בדו"ח עסקי ביטוח חיים;
- (י) פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים בביטוח חיים משתתף ברווחים.

5. תזרים מזומנים ונזילות -

יוסבר תזרים המזומנים של המבטח מפעילות ביטוח, מפעילות השקעה ומימון ומפעילות שוטפת אחרת, ובפרט תוך התייחסות לתשלומים או תקבולים חריגים מפעולות לא שוטפות כדלקמן:

- (א) רכישה או מכירה של חברה-בת, של רכוש קבוע, או של תיק ביטוח, תוך הבחנה בין פעולות ביטוחיות לאחרות;
- (ב) חובות של מבטחים, של מבטחי משנה, דמי ביטוח לגביה, יתרות סוכנים וחייבים עסקיים אחרים, שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של המבטח.

6. מקורות מימון -

יינתן הסבר באשר למקורות ההון של המבטח, עלותם ושינויים שחלו בהם, ובפרט בענינים האלה:

- (א) גיוס הון, תוך התייחסות למועדי ההמרה והפרעון של ניירות ערך המיירים, ולמועדי מימוש כתבי האופציה;
- (ב) מימוש ניירות ערך המיירים בתקופת הדו"ח, תוך ציון ההון שנוסף והיתרה שנותרה;

- (ג) הנפקת שטרי הון על ידי בעלי המניות, תנאיהם וסיבת הנפקתם;
 (ד) הלוואות לזמן ארוך ולזמן קצר מגורמי חוץ ושימושיהן, לרבות התייחסות להיקף ההלוואות הכולל;
 (ה) פרטים על מועדי תשלום דיבידנד במזומן, לרבות לאחר תאריך הדו"ח הכספי.

7. השפעת גורמים חיצוניים -

יוסברו השפעות של אירועים והתפתחויות חיצוניים לענף הביטוח שקרו וידועים למבטח ואשר השפיעו או עשויים להשפיע באופן מהותי על מצב עניני המבטח, לרבות השפעת מדיניות הממשלה, שינוי חקיקה, שינויים טכנולוגיים, והתפתחויות בכלכלה העולמית. במקרים שבהם מידת ההשפעה של אירועים והתפתחויות כאמור על מצב עניני המבטח איננה ניתנת לכימות, יכלול הדו"ח את תיאור העובדות הנוגעות לענין.

כ"ו בטבת התשנ"ח (24 בינואר 1998)

יעקב נאמן
 שר האוצר

(חמ 1945-3)

תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998

בתוקף סמכותי לפי סעיף 35 לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981¹ (להלן - החוק), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה -

הגדרות

"ביטוח אשראי" - ביטוח אשראי, ביטוח סיכוני סחר חוץ ומתן ערבויות כמשמעותם בפסקאות 20, 23 ו-24 בסעיף 1א בהודעת ענפי ביטוח;

"ביטוח חיים" - כמשמעותו בפסקאות (1) עד (4) בסעיף 1א בהודעת ענפי ביטוח, וכן ביטוח סיעודי וביטוח מפני אובדן כושר עבודה שאינם חלק מפוליסות ביטוח חיים;

"ביטוח כללי" - כל ענפי הביטוח כמשמעותם בהודעת ענפי ביטוח, למעט ביטוח חיים;

"ביטוח משותף" - מתן כיסוי למבוטח על ידי מספר מבטחים במשותף על פי פוליסה שעליה חתומים המבטחים המשתתפים, כשכל מבטח אחראי לחלקו בלבד;

"דו"ח" - דין וחשבון כספי שנתי וכינניים של מבטח, ערוך לפי תקנות פרטי דין וחשבון;

"דמי ביטוח" - פרמיה, דמי רישום, דמי פוליסות, ותקבולים אחרים מהמבוטחים המיתוספים לפרמיה, למעט דמי אשראי, ולרבות תקבולים כאמור שנתקבלו מחברה מנהלת בביטוח משותף אצל חברה משתתפת, למעט דמי ביטוח אצל חברה מנהלת שנמסרו לחברה משתתפת;

"דמי ביטוח בשייר עצמי" - דמי ביטוח בניכוי חלקם של מבטחי משנה;

"דמי ביטוח לגביה" - דמי ביטוח של מבטחים וסוכני ביטוח, כולל שטרות ובטחונות אחרים, אשר המבטח זכאי להם אך טרם קיבל אותם, וכן הלוואות לכיסוי דמי ביטוח לגביה, בתוספת דמי גביה מראש שקוזזו כנגד דמי ביטוח לגביה;

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

"דמי עמילות לסוכני ביטוח" – עמלה, שכר, השתתפות בהוצאות או כל הטבה אחרת, שנזקפו במישרין או בעקיפין, לזכות סוכני ביטוח;
 "הודעת ענפי ביטוח" – הודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח), התשמ"ה-1985;²
 "הון מניות בסיסי" – הון מניות נפרע, בתוספת קרנות הנובעות מפרמיה ששולמה בעת הנפקת המניות;
 "הון ראשוני" – סך כל אלה;

(1) הון מניות בסיסי;

(2) קרנות הון, למעט קרנות הנובעות מפרמיה ששולמה בעת הנפקת המניות;

(3) תקבולים על חשבון מניות ובלבד שקיימת התחייבות בלתי חוזרת לרכשן ולהקצותן תוך 3 חודשים לאחר תאריך הדו"ח;

(4) עורפים;

ובניכוי הפסדים וקרנות הון בחובה;

"הון משני" – סך כל אלה;

(1) כתבי התחייבות נדחים, בין שניתנים להמרה במניות ובין שלא ניתנים להמרה במניות, שהונפקו לתקופה של לפחות 5 שנים ותקופת פרעונם בעוד שנתיים לפחות לאחר תאריך הדו"ח, ובלבד שלא הוצאו לבעל שליטה;

(2) שטרי הון;

"הון עצמי" – סך כל הסכומים הבאים:

(1) הון ראשוני, ובלבד שהון המניות הבסיסי לא יפחת מ-50% ממנו;

(2) הון משני, עד לתקרה של 50% מההון הראשוני;

ובניכוי סכום הנכסים הבלתי מוכרים;

"הלוואות לכיסוי דמי ביטוח לגביה" – הלוואות, לרבות הפרשי הצמדה וריבית עליהן, למבוטחים או לסוכני ביטוח, שמטרתן היא כיסוי דמי ביטוח לגביה, ואשר ניתנו סמוך לתאריך הדו"ח, לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים או בתנאים החורגים מהמקובל במשק;

"חברה-בת" – חברה אשר חברה אחרת מחזיקה ב-50% או יותר מן הערך הנקוב של הון המניות המוצע שלה או מכוח ההצבעה שלה, או רשאית למנות מחצית או יותר מהדירקטורים שלה או את המנהל הכללי שלה;

"חברה כלולה" – חברה, למעט חברה מאוחדת וחברה מאוחדת באיחוד יחסי, שהשקעת המבטח בה כלולה בדו"חות המבטח על בסיס שווי מאזני;

"חברה מאוחדת" – חברה שדו"חותיה מאוחדים עם דו"חות המבטח, למעט חברה מאוחדת באיחוד יחסי;

"חברה מאוחדת באיחוד יחסי" – חברה שדו"חותיה מאוחדים עם דו"חות המבטח בדרך של איחוד יחסי;

"חברה ממשלתית" – לרבות "חברת בת ממשלתית" ו"חברה מעורבת", כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.³

² ק"ת התשמ"ה, עמ' 1416.

³ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

- "חברה מנהלת" – מבטח המנהל את הביטוח המשותף, מקיים קשר עם המבוטח בשל ביטוח זה וגובה דמי ביטוח ממנו עבור החברות המשתתפות;
- "חברה משתתפת" – מבטח המשתתף בביטוח משותף ומקבל דמי ביטוח באמצעות החברה המנהלת;
- "מבטח חוץ" – מבטח שקיבל רשיון מבטח חוץ לפי סעיף 15(א2) לחוק;
- "מדד המחירים לצרכן" – מדד המחירים לצרכן או מדד אחר אשר יחליף אותו, שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
- "מחזור דמי ביטוח חודשי" – דמי ביטוח מפוליסות שתחילתן באותו חודש, בניכוי דמי עמילות לסוכני ביטוח בשל אותן פוליסות;
- "מחזור דמי ביטוח כולל" – הסכום המתקבל ממכפלות מחזור דמי הביטוח החודשי במקדם שנקבע לו בתוספת הראשונה, בכל אחד משמונת החודשים שקדמו לתאריך הדו"ח;
- "נכס" – רכוש, בין מקרקעין ובין מיטלטלין וכל זכות או טובת הנאה ראויות או מוחזקות, בין שהם בישראל ובין שהם מחוץ לישראל;
- "נכסים כספיים" – מזומנים וכן נכסים שתמורתם מיועדת להתקבל בסכום קבוע או בסכום הניתן לקביעה על פי הסכם בכתב או בעל־פה או בתוקף הנוהג המקובל, לרבות פריטים סחירים, הנזקפים בדו"ח הכספי לפי ערכם השוטף לתאריך הדו"ח;
- "נכסים לא כספיים" – נכסים שאינם נכסים כספיים;
- "נכסים בלתי מוכרים" – נכסים ויתרות חובה אלה:
- (1) נכסים המוחזקים בניגוד לתקנות 3(א3) ו-7 עד 10 לתקנות דרכי השקעה;
 - (2) הלוואות ומקדמות שניתנו שלא בהתאם לתקנות דרכי השקעה, ויתרות חובה של בעל ענין שנוצרו שלא במסגרת עסקי ביטוח רגילים, למעט מקדמות לסוכנים בביטוח חיים על חשבון עמלות לתקופה של עד 12 חודשים, ובלבד ששך כל המקדמות לסוכנים בביטוח חיים לא יעלה על 5% מסך כל דמי הביטוח בביטוח חיים;
 - (3) הוצאות נדחות, למעט הוצאות נדחות בביטוח חיים ובביטוח כללי;
 - (4) יתרות חובה של חברות ביטוח או תווכני ביטוח בקשר לעסקים שנתקבלו מחו"ל או נמסרו לחו"ל, כולל עסקי ביטוח משנה ולמעט פיקדונות המוחזקים בידי החברה המוסרת לפי הסכם ביטוח משנה, אשר חלפו 12 חודשים או יותר ממועד הפרעון של אותם חובות;
 - (5) דמי ביטוח לגביה בביטוח כללי מעסקים שמקורם בישראל, למעט ביטוח רכב חובה כמשמעותו בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970, בסכום העולה על מחזור דמי הביטוח הכולל;
 - (6) דמי ביטוח לגביה מעסקי ביטוח חיים בסכום העולה על דמי הביטוח שמועד פרעונם בחודש האחרון בתקופת הדו"ח;
 - (7) השקעות חברה־בת או חברה כלולה בחברת־האם, לרבות השקעות כאמור בדרך של רכישת מניות בבורסה זכנ יתרות חובה של חברות אלו אצל חברת האם שלהן שנוצרו שלא במהלך עסקי ביטוח רגילים;
 - (8) חובות רעים שלא נזקפו להוצאות;

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.

(9) 55% מההפרש בין יתרת הוצאות הרכישה בביטוח חיים כפי שמופיע בספרי המבטח לבין יתרת הוצאות הרכישה לצורכי מס הכנסה;

"סוכן כללי" – לרבות של מבטח חוץ;

"פרמיה" – לרבות פרמיה פורטופוליו;

"רבעון" – תקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום האחרון של החודש השלישי (הרבעון הראשון), השישי (הרבעון השני), התשיעי (הרבעון השלישי), והשנים עשר (הרבעון הרביעי) של כל שנה;

"שטר הון" – כתב התחייבות נדחה שהונפק לבעל שליטה והוא צמוד למדר המחירים לצרכן לכל היותר אך אינו נושא ריבית, ושמועד הפרעון שלו לא פחות משנתיים לאחר תאריך הדו"ח;

"שליטה" – היכולת לכוון את פעילותו של תאגיד, וחוקה על אדם שהוא שולט בתאגיד אם הוא מחזיק יותר מ-50% מסוג מסוים של אמצעי השליטה בתאגיד;

"שער יציג" – השער היציג של מטבע חוץ שפרסם בנק ישראל נכון לתאריך הדו"ח הכספי; לא נקבע שער יציג ביום האמור – השער היציג שנקבע כאמור לאחרונה לפני תאריך הדו"ח;

"תאריך הדו"ח" – היום האחרון של התקופה שאליה מתייחס הדו"ח;

"תווך ביטוח" – תושב חוץ העוסק בתיווך בענייני ביטוח בין מבטח מחוץ לארץ או מבטח מחוץ לארץ לבין מבטח ישראלי;

"תקנות פרטי דין וחשבון" – תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1997⁵;

"תקנות דרכי השקעה" – תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון, הקרנות וההתחייבויות של מבטח), התשמ"ז-1986⁶;

"תקנות לחישוב עתודות בביטוח כללי" – תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984⁷.

2. (א) ההון הראשוני המינימלי בשקלים חדשים הנדרש ממבטח יהיה כדלקמן:

הון ראשוני
נדרש

(1) מבטח העוסק בביטוח חיים – 35 מיליון;

(2) מבטח העוסק בביטוח כללי – 40 מיליון;

(3) מבטח העוסק בביטוח חיים ובביטוח כללי – 60 מיליון;

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) יהיה ההון הראשוני המינימלי בשקלים חדשים הנדרש ממבטח העוסק בענפים המפורטים להלן כדלקמן:

(1) בביטוח זכויות בלבד – 2.5 מיליון;

(2) בביטוח מטענים בהובלה בלבד – 15 מיליון;

(3) בביטוח מחלות ואשפוז בלבד – 35 מיליון;

(4) בביטוח אשראי בלבד – 20 מיליון.

⁵ ק"ת התשנ"ח, עמ' 438.

⁶ ק"ת התשמ"ז, עמ' 246; התשנ"ה, עמ' 860.

⁷ ק"ת התשמ"ה, עמ' 406; התשנ"ד, עמ' 318.

3. ההון העצמי המינימלי בשקלים חדשים הנדרש ממבטח בתאריך הדו"ח לא יפחת מהסכום הגבוה מבין הנקוב בפסקאות (1) עד (3) שלהלן עד לסך של 85 מיליון:

(1) סכום ההון הראשוני הקבוע בתקנה 2, לפי הענין;

(2) סכום המורכב מאלה:

(א) 10% מדמי הביטוח בביטוח כללי עד ל-55 מיליון;

(ב) 5% מדמי הביטוח בביטוח כללי מעל ל-55 מיליון;

(ג) 7.5% מדמי הביטוח בשייר עצמי בביטוח כללי;

(ד) הסכום הגדול מבין שני אלה:

(1) 35% מיתרת הוצאות הרכישה בביטוח חיים לאחר שהופחתה ממנה

יתרת העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים;

(2) 15 מיליון.

לענין פסקה זו - סכום דמי הביטוח יחושב לפי הכללים שנקבעו בתקנות פרטי

דין וחשבון.

(3) סכום המורכב מאלה:

(א) 20% מיתרת תביעות תלויות בביטוח כללי בשייר עצמי;

(ב) הסכום הגדול מבין שני אלה:

(1) 35% מיתרת הוצאות הרכישה בביטוח חיים לאחר שהופחתה ממנה

יתרת העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים;

(2) 15 מיליון.

4. המפקח רשאי לדרוש ממבטח המקבל רשיון לראשונה או המבקש הרחבת רשיון קיים, תוספת הון מיוחדת שלא תעלה על שיעור של 50% מההון הראשוני שלו, וזאת לתקופה שלא תעלה על 5 שנים מתחילת פעולתו של המבטח או מהרחבת רשיונו, לפי הענין.

תוספת מיוחדת
להון עצמי
נדרש

5. ההון העצמי המינימלי הנדרש ממבטח בעל שליטה בחברות העוסקות בביטוח בישראל (להלן - חברות נשלטות) לא יפחת בתאריך הדו"ח מהסכום המורכב מאלה:

הון עצמי
נדרש של מבטח
המחזיק חברות
נשלטות

(1) הסכום הנדרש לפי תקנה 3.

(2) הסכום המתקבל מהכפלת ההון העצמי הנדרש של כל אחת מהחברות הנשלטות בשיעור ההחזקה של המבטח בהן, ובתוספת יתרות ההפרש המקורי המתייחס לרכישת חברות אלה.

6. על אף האמור בתקנות 2 עד 4, לגבי מבטח שהוא חברה ממשלתית העוסק בביטוח מפני נזקי טבע בחקלאות בלבד, ההון העצמי המינימלי הנדרש בניכוי יתרת השקעות בנכסים לא כספיים ובניכוי נכסים בלתי מוכרים, לא יפחת מ-1 מיליון שקלים חדשים.

הון עצמי
נדרש בביטוח
נזקי טבע
בחקלאות

7. על אף האמור בתקנות 2 עד 4, ההון הראשוני וההון העצמי המינימלי הנדרש מחברה ממשלתית העוסקת בביטוח אשראי בלבד לא יפחת מ-10 מיליון שקלים חדשים.

הון ראשוני
נדרש מחברה
ממשלתית העוסקת
בביטוח אשראי

8. על אף האמור בתקנות 2 עד 4, ההון העצמי המינימלי של מבטח העוסק בביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתה בלבד לא יפחת מהסכום המצטבר של ההון המינימלי להלוואה, הנדרש לכל הלוואה מבוטחת בנפרד; לענין זה –

“הון עצמי” – כהגדרתה בתקנה 1, ובתוספת עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל כהגדרתה בתקנות לחישוב עתודות בביטוח כללי;

“הון מינימלי להלוואה” – יתרת סכום ההלוואה המבוטחת בניכוי ביטוח משנה מוכפלת ביחס ההון המינימלי כמחושב בתוספת השניה, הנדרש להלוואה.

9. (א) מבטח חוץ יחזיק בחשבון מיוחד בישראל, עודף נכסים על התחייבויות שלא יפחת מהסכום בשקלים חדשים הגבוה מבין הנקוב בפסקאות (1) עד (3) שלהלן עד לסך של 85 מיליון;

(1) הסכום הנקוב בתקנה 2, לפי הענין;

(2) סכום המורכב מאלה:

(א) 10% מדמי הביטוח בביטוח כללי עד ל-55 מיליון;

(ב) 5% מדמי הביטוח בביטוח כללי מעל ל-55 מיליון;

(ג) 7.5% מדמי הביטוח בשייר עצמי בביטוח כללי.

(ד) הסכום הגדול מבין שני אלה:

(1) 35% מיתרת הוצאות הרכישה בביטוח חיים לאחר שהופחתה ממנה יתרת העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים;

(2) 15 מיליון;

לענין פסקה זו – סכום דמי הביטוח יחושב לפי הכללים שנקבעו בתקנות פרטי דין וחשבון.

(3) סכום המורכב מאלה:

(א) 20% מיתרת תביעות תלויות בביטוח כללי בשייר עצמי;

(ב) הסכום הגדול מבין שני אלה:

(1) 35% מיתרת הוצאות הרכישה בביטוח חיים לאחר שהופחתה ממנה יתרת העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים;

(2) 15 מיליון.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מבטח חוץ העוסק בביטוח כללי בישראל ואשר היקף דמי הביטוח השנתיים שלו אינו עולה על 10 מיליון שקלים חדשים, יחזיק עודף נכסים על התחייבויות בשיעור של 50% מסך כל התחייבויותיו בישראל, ובלבד שלא יפחת מ-2 מיליון שקלים חדשים.

10. (א) היה הונו העצמי של מבטח בתאריך הדו"ח או עודף נכסים על התחייבויות אצל מבטח חוץ קטן מהאמור בתקנות אלה, חייב הוא להגדילו עד לסכום האמור בתקנות אלה או להקטין את היקף עסקיו בהתאמה, לפי הענין, תוך 30 ימים ממועד פרסום הדו"ח הכספי החצי שנתי או השנתי, לפי הענין.

(ב) בנסיבות מיוחדות רשאי המפקח לדחות את מועד השלמת ההון.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), היה הונו העצמי של מבטח בתאריך הדו"ח קטן מהאמור בתקנות אלה, בשל העובדה שחדל להתקיים לגביו האמור בתקנות 6 או 7, חייב הוא להגדילו עד לסכום האמור בתקנות אלה תוך 3 שנים מהמועד שחדלו להתקיים לגביו תקנות 6 או 7 (להלן – היום הקובע), ובלבד שההפרש האמור יושלם כדלקמן:

(1) לפחות 30% מההפרש יושלמו תוך שנה מהיום הקובע;

(2) לפחות 60% יושלמו תוך שנתיים מהיום הקובע.

11. חלוקת דיבידנד המבטח יהיה רשאי לחלק דיבידנד רק אם הונו העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש על פי תקנות אלה.

12. הענקת והרחבת רשיון מתן רשיון למבטח חדש תיעשה על פי נתוני מאזן פתיחה מבוקר וערוך לתחילת החדש שבו מוענק הרשיון.

13. ציון בדו"ח הכספי בביאורים לדו"ח כספי יצוינו ההון הראשוני וההון העצמי של המבטח, וכן ההון הראשוני המינימלי וההון העצמי המינימלי הנדרשים לפי תקנות אלה.

14. דיווח למפקח לדו"ח הכספי השנתי ולדו"ח הביניים יצורף חישוב ההון העצמי הנדרש עם פירוט הנכסים הבלתי מוכרים לתאריך הדו"ח והדו"ח הקודם, מאושר בידי רואה חשבון שביקר או סקר את הדו"ח לפי הנוסח שעליו הורה המפקח.

15. הצמדת סכומים הסכומים הנקובים בתקנות 2, 3, 6, 7 ו-9 ישתנו לפי השינויים שיחולו במדר המחירים לצרכן החדש לעומת מדר המחירים לצרכן היסודי; לענין זה, "מדר המחירים לצרכן היסודי" – המדר שפורסם ביום 15 ביוני 1997, ו"מדר המחירים לצרכן החדש" – המדר שפורסם לאחרונה לפני תאריך הדו"ח הכספי.

16. תקנות אלה – תחולה

(1) יחולו על עסקים שמקורם בישראל ובחו"ל.

(2) לא יחולו על חברה-בת של מבטח ישראלי בחו"ל ומבטח חוץ – לגבי עסקים בחו"ל.

17. ביטול תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (ההון הנפרע המינימלי של מבטח), התשמ"ו-1986⁸ – בטלות.

18. (א) תחילתן של תקנות אלה ביום כ"ב בטבת התשנ"ח (31 בדצמבר 1997).

(ב) בתקנה 1, בהגדרה ביטוח חיים – ייכללו ביטוח סיעודי ואובדן כושר עבודה שאינם חלק מפוליסת ביטוח חיים, ליום י"ב בטבת התשנ"ט (31 בדצמבר 1998) ואילך.

19. (א) מבטח שקיבל רשיון מבטח לפני יום תחילתן של תקנות אלה ופעל ב-12 החודשים שקדמו ליום התחילה, וההון הראשוני שלו או הונו העצמי ליום 31 בדצמבר 1997 קטן מהאמור בתקנות אלה כתוצאה משינויים שנקבעו בהן, חייב להגדילו עד לסכום האמור בתקנות אלה עד יום 31 בדצמבר 2000, ובלבד שההפרש האמור יושלם כדלקמן:

(1) לפחות 30% מההפרש יושלמו עד יום 31 בדצמבר 1998;

(2) לפחות 60% מההפרש יושלמו עד יום 31 בדצמבר 1999.

⁸ ק"ת התשמ"ו, עמ' 587; התשמ"ט, עמ' 532.

(ב) מבטח חוץ שקיבל רשימו לפני יום תחילתן של תקנות אלה, ואשר עודף הנכסים על ההתחייבויות שלו קטן מהאמור בתקנות אלה כתוצאה משינויים שנקבעו בהן, חייב להגדילו עד לסכום האמור בתקנות אלה תוך 10 שנים מיום תחילתן.

תוספת ראשונה

(תקנה 1, ההגדרה "מחזור דמי ביטוח כולל")

המקדם	החודש שקדם לתאריך הדיוח
85%	1
75%	2
65%	3
55%	4
45%	5
35%	6
25%	7
15%	8

תוספת שניה

(תקנה 8, ההגדרה "הון מינימלי להלוואה")

יחס הלוואות לבטחונות

בתוספת זו –

"שיעור הכיסוי" – שיעור התחייבות המבטח לסילוק הנזק הנגרם למבוטח מאי פרעון הלוואה מבוססת לאחר מימוש הבטוחה;

"יחס הלוואה לבטחונות" – היחס בין סכום ההלוואה הראשוני לשווי הבטוחות הממושכות בעת מתן ההלוואה; היה כיסוי לנזק ראשון, מכל מקור שהוא, לרבות השתתפות עצמית או ערבות ממשלתית, יחושב יחס ההלוואה לבטחונות לאחר ניכוי הכיסוי לנזק ראשון כאמור, מסכום ההלוואה.

יחס ההון המינימלי לכל 100 שקלים חדשים יחושב על פי הטבלה הבאה, ובאופן ששיעור הכיסוי יהיה בכפולות של 5%. במידה וינתן שיעור כיסוי שונה אזי ילקח בחשבון שיעור הכיסוי הבא הקרוב ביותר.

שיעור הכיסוי	יחס הלוואה לבטחונות		
	עד 50%	50%-75%	מעל 75%
5	0.0500	0.1000	0.2000
10	0.1000	0.2000	0.4000
15	0.1500	0.3000	0.6000
20	0.2000	0.4000	0.8000

יחס הלוואה לבטחונות

מעל 75%	75%-50%	עד 50%	שיעור הכיסוי
1.0000	0.5000	0.2500	25
1.1000	0.5500	0.2750	30
1.2000	0.6000	0.3000	35
1.3000	0.6500	0.3250	40
1.3500	0.6750	0.3375	45
1.4000	0.7000	0.3500	50
1.5000	0.7500	0.3750	55
1.5500	0.7750	0.3875	60
1.6000	0.8000	0.4000	65
1.6500	0.8250	0.4125	70
1.7500	0.8750	0.4375	75
1.8000	0.9000	0.4500	80
1.8500	0.9250	0.4625	85
1.9000	0.9500	0.4750	90
1.9500	0.9750	0.4875	95
2.0000	1.0000	0.5000	100

כ"ט בכסלו התשנ"ח (28 בדצמבר 1997)

(חמ 1074-3)

יעקב נאמן

שר האוצר

משרד המשפטים

מסמך זה הינו העתק שנסרק בשלמותו ביום ובשעה המצוינים ,
בסריקה ממוחשבת מהימנה מהמסמך המצוי בתיק,
בהתאם לנוהל הבדיקות במשרד המשפטים.
על החתום

משרד המשפטים (חתימה מוסדית).